

ZAPOSLENI U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA U FEDERACIJI BIH

Sarajevo, 2023.

ISBN 978-9958-866-16-6

**CIP zapis dostupan u COBISS sistemu Nacionalne i univerzitetske
biblioteke BiH pod ID brojem 55033606**

Izdavač:

Zavod za javno zdravstvo Federacije Bosne i Hercegovine

OJ Sarajevo; M. Tita 9; Tel: 00 387 33 564 601; Fax: 033 564 602;

E-mail: kabinet.sa@zzjzfbih.ba

OJ Mostar; Vukovarska 46; Tel: 00 387 36 382 101; Fax: 036 382 116;

E-mail: kabinet.mo@zzjzfbih.ba

Direktor Zavoda:

prim. mr. sc. Siniša Skočibušić, dr. med.

Glavni urednik:

prim. mr. sc. Siniša Skočibušić, dr. med.

mr. sc. dr. Šeila Cilović Lagarija, dr. stom.

Urednici:

prof. dr. sc. Aida Ramić-Čatak, dr. med.

Senada Tahirović, dr. stom.

Benjamin Halilbašić, dr. dent. med.

Amra Daguda, dr. dent. med.

Neira Čengić

Sanela Tukulija

Amna Isaković

Mirsada Hadžović

Lektor:

Maja Kojović

Sadržaj

SAŽETAK	5
BUKUREŠTKA DEKLARACIJA.....	7
UVOD	11
ORGANIZACIJA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE	12
STRUKTURA KADRA ZAPOSLENOG U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA U FEDERACIJI BiH	13
STAROSNA STRUKTURA ZDRAVSTVENIH RADNIKA.....	17
ZDRAVSTVENI RADNICI - KOMPARATIVNI PREGLED	18
2005.-2021. GODINA	18
DOKTORI MEDICINE	21
DOKTORI MEDICINE - SPOLNA I STAROSNA STRUKTURA	22
DOKTORI MEDICINE - SPECIJALISTI	22
DOKTORI MEDICINE - SPECIJALISTI, STAROSNA I SPOLNA STRUKTURA	25
DOKTORI STOMATOLOGIJE.....	26
DOKTORI STOMATOLOGIJE - SPOLNA I STAROSNA STRUKTURA	27
DOKTORI STOMATOLOGIJE - SPECIJALISTI	27
MAGISTRI FARMACIJE	28
MAGISTRI FARMACIJE - SPECIJALISTI	28
MAGISTRI FARMACIJE - STAROSNA I SPOLNA STRUKTURA	29
ZDRAVSTVENI RADNICI - VISOKA STRUČNA SPREMA/FAKULTET ZDRAVSTVENIH STUDIJA	30
ZDRAVSTVENI RADNICI - VISOKA STRUČNA SPREMA/FAKULTET ZDRAVSTVENIH STUDIJA - STAROSNA I SPOLNA STRUKTURA	31
ZDRAVSTVENI TEHNIČARI VIŠE STRUČNE SPREME	32
ZDRAVSTVENI TEHNIČARI VIŠE STRUČNE SPREME - STAROSNA I SPOLNA STRUKTURA.....	33
ZDRAVSTVENI TEHNIČARI SREDNJE STRUČNE SPREME.....	33
ZDRAVSTVENI TEHNIČARI SREDNJE STRUČNE SPREME - STAROSNA I SPOLNA STRUKTURA	34
ZDRAVSTVENI SARADNICI.....	35
ZDRAVSTVENI SARADNICI - STAROSNA I SPOLNA STRUKTURA	35
ADMINISTRATIVNI I TEHNIČKI RADNICI	36
PRILOG.....	37
STUDENTI UPISANI NA MEDICINSKI, STOMATOLOŠKI, FARMACEUTSKI I FAKULTET ZDRAVSTVENIH STUDIJA PREMA NAČINU STUDIRANJA U ŠKOLSKOJ 2020./2021. GODINI - JAVNI I PRIVATNI FAKULTETI	37
STUDENTI UPISANI NA MEDICINSKI, STOMATOLOŠKI, FARMACEUTSKI I FAKULTET ZDRAVSTVENIH STUDIJA PREMA NAČINU STUDIRANJA U ŠKOLSKOJ 2021./2022. GODINI - JAVNI I PRIVATNI FAKULTETI	42
TROŠKOVI STUDIJA NA FAKULTETIMA ZDRAVSTVENOG USMJERENJA ZA AKADEMSKU 2020./2021. GODINU.....	50
TROŠKOVI STUDIJA NA FAKULTETIMA ZDRAVSTVENOG USMJERENJA ZA AKADEMSKU 2021./2022. GODINU	50
Reference.....	72

SAŽETAK

U svim zdravstvenim ustanovama kao što su domovi zdravlja (80), bolnice (24), zavodi za zaštitu zdravlja stanovnika i zavodi za javno zdravstvo (11), sastav kadra čine zdravstveni radnici, zdravstveni saradnici, administrativno, tehničko i pomoćno osoblje.

U 2021. godini, u zdravstvenim ustanovama u Federaciji Bosne i Hercegovine bilo je zaposleno ukupno 27.814 osoba. Najveći dio čine zdravstveni radnici sa udjelom od 73,4%, dok administrativni radnici i radnici sa nižom stručnom spremom čine 24,9% od ukupnog broja zaposlenih. Zdravstveni saradnici čine 1,7%.

U zdravstvenim ustanovama Federacije Bosne i Hercegovine broj zaposlenih doktora medicine iznosi 5.279, odnosno 243 na 100.000 stanovnika, što predstavlja značajno odstupanje u odnosu na zemlje u regionu. Najveća koncentracija doktora medicine nalazi se u Kantonu Sarajevo i Tuzlanskom kantonu, gdje su smješteni veliki klinički centri. Kanton Sarajevo također ima najveći broj doktora medicine - specijalista na 100.000 stanovnika, sa stopom od 255/100.000. Specijalistički kadar čini 63,7% od ukupnog broja doktora medicine.

U zdravstvenim ustanovama Federacije Bosne i Hercegovine broj zaposlenih doktora stomatologije iznosi 587, što je 27 na 100.000 stanovnika. Najveći broj stanovnika po jednom doktoru stomatologije registrovan je u Unsko-sanskom (7.340) i Zeničko-dobojskom kantonu (6.813). Specijalistički kadar u stomatološkoj djelatnosti čini 39,9%.

Broj magistara farmacije zaposlenih u zdravstvenim ustanovama iznosi 432, što je 19,9 na 100.000 stanovnika. Najveći broj stanovnika po jednom magistru farmacije registrovan je u Srednjobosanskom (15.443) i Unsko-sanskom kantonu (13.212). Specijalistički kadar u farmaceutskoj djelatnosti čini 15,2%.

Zdravstveni radnici visoke stručne spreme, uključujući doktore medicine i zdravstvene tehničare, su brojčano najzastupljeniji sa ukupno 1.510 zaposlenih ili 69,6 na 100.000 stanovnika. Najveći broj stanovnika po jednom zdravstvenom radniku visoke stručne spreme je zabilježen u Unsko-sanskom (2.202) i Zeničko-dobojskom kantonu (2.173).

Ukupan broj zdravstvenih tehničara visoke i srednje stručne spreme iznosi 12.619, od čega je 1.191 zdravstveni tehničar visoke stručne spreme. Broj zdravstvenih tehničara više stručne spreme se smanjuje, dok se broj zdravstvenih tehničara sa srednjom stručnom spremom povećava.

Broj zdravstvenih saradnika zaposlenih u javnim zdravstvenim ustanovama Federacije Bosne i Hercegovine u 2021. godini iznosi 485, pri čemu psiholozi čine najveći dio sa udjelom od 25,6%.

Broj administrativnih i tehničkih radnika u javnim zdravstvenim ustanovama pokazuje oscilacije tokom perioda od 2005. do 2021. godine, ali je ukupan broj ovih radnika znatno manji, zaključno sa 2021. godinom.

Najveći procenat nezdravstvenih radnika u zdravstvenim ustanovama registrovan je u Posavskom i Hercegovačko-neretvanskom kantonu, dok je najmanji udio nezdravstvenih radnika zabilježen u Kantonu 10.

Najveći procenat zdravstvenih radnika u zdravstvenim ustanovama Federacije Bosne i Hercegovine zabilježen je u Kantonu 10 i Zapadnohercegovačkom kantonu, dok je najmanji udio zdravstvenih radnika u ukupnom broju zaposlenih u zdravstvenim ustanovama registrovan u Posavskom kantonu.

Analizom stope zdravstvenih radnika na 100.000 stanovnika zaposlenih u zdravstvenim ustanovama Federacije Bosne i Hercegovine u 2021. godini, primjećuje se da Hercegovačko-neretvanski kanton i Kanton Sarajevo imaju najveću stopu, dok su Zapadnohercegovački kanton i Kanton 10 sa najmanjom stopom zdravstvenih radnika.

U 2021. godini, 23,9% zaposlenih u Federaciji Bosne i Hercegovine imalo je 55 i više godina. Najveći udio zaposlenih starijih od 55 godina je kod doktora medicine (27,9%) i zdravstvenih radnika sa srednjom stručnom spremom (23,5%).

BUKUREŠTСКА DEKLARACIJA o radnoj snazi u zdravstvu i njegovateljstvu

22.- 23. mart 2023. - Bukurešt, Rumunija

1. Mi, učesnici regionalnog sastanka Regionalne kancelarije SZO za Europu o radnicima u zdravstvu i njegovateljstvu, održanog u Bukureštu - Rumunija, uvažavamo da su zdravstveni radnici i njegovatelji okosnica svakog zdravstvenog sistema.
2. Konstatujemo da, uprkos historijski velikom broju radnika u zdravstvu i njegovateljstvu širom evropskog regiona SZO, nacionalni zdravstveni sistemi sve teže mogu da zadovolje povećanu potražnju za zdravstvenim uslugama što je rezultat starenja stanovništva, većeg obolijevanja od hroničnih bolesti, zaostalih usluga zbog pandemije COVID-19, sve većih očekivanja korisnika usluga i zdravstvene prijetnje povezane sa klimatskim promjenama i vanrednim zdravstvenim situacijama.
3. Pozivamo se na izvještaj Regionalne kancelarije SZO „Radna snaga za zdravstvo i njegovateljstvo u Evropi: vrijeme je za akciju“, u kojem su utvrđeni ključni izazovi u pogledu radne snage sa kojima se suočavaju nacionalni zdravstveni sistemi uključujući nedostatak, neravnomjernu distribuciju i neusklađenost vještina, nedostatke u razvijanju vještina potrebnih da bi se zadovoljile nove potrebe za zdravstvenom zaštitom i njegovom te nove digitalne i druge tehnologije. Radna snaga također stari, a tržišta rada se mijenjaju i prate ih sve složenija mobilnost i migracije. Neke zemlje sve teže privlače i zadržavaju mlade ljude u zdravstvu i njegovateljstvu.
4. Konstatujemo da su ovi dugogodišnji izazovi pogoršani pandemijom COVID-19, koja je istakla i potrebu da se zaštite mentalno i fizičko zdravlje i blagostanje radnika od kojih mnogi i dalje doživljavaju stres, sagorijevanje i nasilje, a neki napuštaju posao.
5. Primamo k znanju da su vlade svjesne ovih izazova i da mnoge već preduzimaju važne mjere za njihovo rješavanje. Uvažavamo da je potrebna stalna pažnja i pozivamo na daljnje jačanje i pojačavanje efikasnih mjera u saradnji sa svim akterima. Pozivamo na razmjenu iskustava između zemalja, koncipiranje i provođenje rješenja.
6. U skladu sa regionalnim izvještajem, pozivamo na povećanje ponude radnika u zdravstvu i njegovateljstvu:
  - generisanjem dokaza o trenutnim i budućim potrebama za radnicima
  - pružanjem podrške zdravstvenim i obrazovnim ustanovama da prilagode nastavne planove i programe, selekciju učenika i strategije učenja te ojačaju svoje kapacitete, da bi se u nastavu uključile inovativne i ekološki prihvatljive prakse zdravstvene zaštite i njege
  - izgradnjom kapaciteta za efikasne propise i akreditaciju radnika u zdravstvu i njegovateljstvu
  - jačanjem kontinuiranog stručnog usavršavanja kroz prilagođavanje standarda i pristupa kontinuiranim stručnim usavršavanjima, podsticanjem razvoja liderstva i osiguravanjem mogućnosti za cjeloživotno učenje za radnike u zdravstvu i njegovateljstvu
  - proširenjem odgovarajuće primjene digitalnih alata da bi se pružile efikasnije, efektivnije i pristupačnije usluge.
7. Pozivamo na poboljšanje u zadržavanju i zapošljavanju radnika u zdravstvu i njegovateljstvu putem:
  - podsticanja primjene mjera zadržavanja koje su se pokazale uspješnim u različitim fazama karijere i na različitim lokacijama, uključujući mjere koje utiču na uslove rada, napredovanje u karijeri i pružanje druge podrške
  - etičkog i efikasnog upravljanja međunarodnim politikama zapošljavanja u skladu sa globalnim kodeksom SZO o međunarodnom zapošljavanju zdravstvenog kadra, uključujući praćenje migracija
  - posvećivanjem posebne pažnje zadržavanju i privlačenju radnika u zdravstvu i njegovateljstvu u ruralnim, nepristupačnim i drugim oblastima sa nedostatkom usluga
  - netolerisanjem nasilja nad radnicima u zdravstvu i njegovateljstvu.

Regionalni sastanak na visokom nivou o radnoj snazi u zdravstvu i njegovateljstvu u Europi: vrijeme je za akciju

8. Obavezujemo se da ćemo rezultate radnika u zdravstvu i njegovateljstvu dovesti na optimalan nivo:
  - stvaranjem pristojnog, sigurnog, adekvatnog radnog okruženja i uslova zapošljavanja koji motivišu i podržavaju radnike u zdravstvu i njegovateljstvu osiguravanjem zaštite na radu te zaštitom njihovog zdravlja i mentalnog blagostanja - od veće podrške radnicima korist će imati i korisnici i službe
  - uzimanjem u obzir spolnih i starosnih razlika u rizicima i potrebama radnika, kao što su sagorijevanje, nasilje, zaštita na radnom mjestu i podrška za brigu o djeci i porodici
  - osiguravanjem pune iskorištenosti sposobnosti radnika u zdravstvu i njegovateljstvu da pruže usluge liječenja i njege.
9. Pozivamo na bolje strateško planiranje radne snage u zdravstvu i njegovateljstvu:
  - uzimajući u obzir dinamiku tržišta rada u zdravstvu, promovisanjem većeg zajedničkog djelovanja vlada i sektora, uključujući rad sa ministarstvima finansija i obrazovanja da bi se podržala buduća ponuda radnika u zdravstvu i njegovateljstvu, kao i osiguravanjem učešća aktera u svim procesima politike
  - jačanjem informacionih sistema za radnike u zdravstvu i njegovateljstvu i korištenjem istraživanja i podataka kao informativne osnove kod izrade politika
  - uvažavanjem da žene obavljaju većinu plaćenog i neplaćenog rada u zdravstvu i njegovateljstvu u većini zemalja i da je potrebno preduzeti posebne mjere da se eliminiše nejednakost između spolova u smislu razlike u platama, vrjednovanje neplaćenog rada u njegovateljstvu te promovisanjem ravnoteže između spolova u odlučivanju i pružanju usluga.
10. Pozivamo na veća i pametnija javna ulaganja u obrazovanje, razvoj i zaštitu radne snage kroz:
  - izdvajanje dovoljnih sredstava za obrazovanje i zapošljavanje adekvatnog broja radnika u zdravstvu i njegovateljstvu
  - optimizaciju korištenja javnih ulaganja kroz politike koje promovišu rezultate i kvalitet njege, uključujući primjenu ekološki prihvatljivih rješenja
  - razgraničavanje efikasne podjele uloga i podržavanje integrisanih, multiprofesionalnih timova za zdravstvenu zaštitu i njegu
  - poboljšanje digitalnih vještina radnika u zdravstvu i njegovateljstvu
  - koncipiranje fleksibilnijih načina rada
  - unaprjeđenje uslova rada i razvoj drugih politika za privlačenje i zadržavanje radnika u zdravstvu i njegovateljstvu.
11. Uvažavamo da postoje veze između ovih prioriteta i da je u svrhu ostvarivanja značajnog napretka bitno uključiti sve ključne aktere, uključujući predstavnike radnika u zdravstvu i njegovateljstvu, njihove poslodavce, nacionalna ministarstva finansija i obrazovanja i međunarodne neprofitne organizacije, komisije i fondacije. Ovu deklaraciju donosimo upravo u tom duhu saradnje.

Zahvaljujemo Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji - Kancelariji u Bosni i Hercegovini na neslužbenom prijevodu Bukureštanske deklaracije o radnoj snazi u zdravstvu i njegovateljstvu. S obzirom na to da su zdravstveni radnici i njegovatelji okosnica svakog zdravstvenog sistema, želimo izraziti svoju zahvalnost i priznanje Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji za izvanrednu predanost i napore koji imaju za cilj ukazati na ovu aktuelnu javnozdravstvenu problematiku.

2.168.602

STANOVNIKA U FBiH U 2021. GODINI

126

ZDRAVSTVENIH USTANOVA U KOJIMA SE PRUŽALA
ZDRAVSTVENA ZAŠTITA STANOVNIŠTVU

80

DOMOVA ZDRAVLJA

3

KLINIČKA CENTRA

15

KANTONALNIH I OPĆIH BOLNICA

3

SPECIJALNE BOLNICE

3

REHABILITACIONA CENTRA

11

ZAVODA ZA JAVNO ZDRAVSTVO

11

DRUGIH ZAVODA

73,4%

ZDRAVSTVENIH RADNIKA

24,9%

NEZDRAVSTVENIH RADNIKA

1,7%

ZDRAVSTVENIH SARADNIKA

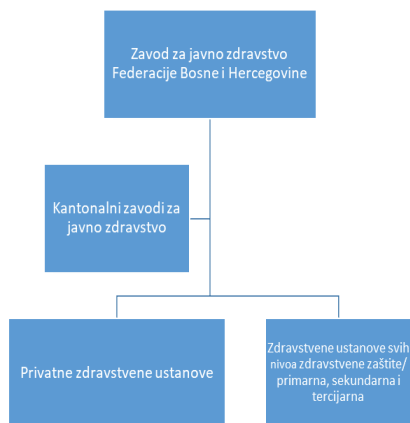

UVOD

U skladu sa svojim nadležnostima, Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH provodi statistička istraživanja iz oblasti zdravstva, a od 1998. godine izrađuje i izdaje publikaciju "Zdravstveno statistički godišnjak Federacije Bosne i Hercegovine"¹. Ciljevi statističkih istraživanja su prezentacije statističkih podataka iz oblasti zdravstva u Federaciji BiH.

Zakonom o evidencijama iz oblasti zdravstva („Službene novine FBiH“, broj: 37/12) te propisima donesenim na osnovu ovog Zakona, kao i Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Službene novine FBiH“, br. 46/10 i 75/13) svim zdravstvenim ustanovama i nosiocima privatnih praksi, kao i drugim pravnim i fizičkim licima koja u okviru svoje djelatnosti obavljaju poslove iz oblasti zdravstva, propisuje se obaveza vođenja evidencije. Zdravstvene ustanove i nosioci privatne prakse su dužni voditi evidencije u pisanoj i elektronskoj formi i u propisanim rokovima dostavljati individualne, zbirne i periodične izvještaje nadležnom zavodu za javno zdravstvo, kao i drugim institucijama na način propisan Planom i Programom provođenja statističkih istraživanja od interesa za Federaciju BiH.

Iako zakonom propisana obaveza dostavljanja evidencija iz oblasti zdravstva - kako javnim, tako i privatnim zdravstvenim ustanovama, ovim izvještajem se prikazuju podaci iz javnih ustanova koji su dostupni i sa kojima raspolaže Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH.

Dokument sadrži pregled zaposlenog zdravstvenog kadra, zdravstvenih saradnika i nezdravstvenih radnika /administrativnog i tehničkog osoblja/ u javnim zdravstvenim ustanovama u Federaciji BiH u 2021. godini, sa komparativnim osvrtom na prethodne godine.

¹ <https://www.zzjzfbih.ba/statisticki-godisnjaci/>

ORGANIZACIJA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE

Prema Zakonu o zdravstvenoj zaštiti FBiH („Službene novine FBiH“, broj: 46/10), u osiguravanju i provođenju zdravstvene zaštite u Federaciji BiH učestvuju zdravstvene ustanove, privatne prakse, zavodi zdravstvenog osiguranja, Agencija za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu u Federaciji BiH (AKAZ), komore iz oblasti zdravstva, poslodavci, obrazovne i druge ustanove, humanitarne, vjerske, sportske i druge organizacije, udruženja, porodice i građani. Osnivač zdravstvene ustanove može biti Federacija, kanton odnosno općina te domaća i strana fizička ili pravna lica. Zdravstvena djelatnost obavlja se na primarnom, sekundarnom i tercijarnom nivou zdravstvene zaštite te na nivou federalnih i kantonalnih zdravstvenih zavoda. Poseban oblik zaštite zdravlja stanovništva ostvaruje se organizacijom javnog zdravstva.

U 2021. godini na području Federacije BiH zdravstvena zaštita stanovništva pružala se u 126 registrovanih javnih zdravstvenih ustanova, od čega je 63% u domovima zdravlja tj. u 80 domova zdravlja.

U Tuzlanskom kantonu je registrovano najviše domova zdravlja - njih 13, dok se u Zeničko-dobojskom kantonu nalazi 12 domova zdravlja. U Posavskom i Bosansko-podrinjskom kantonu se nalaze po 3 doma zdravlja. Od svih javnih ustanova koje pružaju zdravstvenu zaštitu stanovništvu, njih 24 ili 18,9% su bolnice. Među tim bolnicama se nalazi 6 kantonalnih i 9 općih bolnica, 3 klinička centra, 3 specijalne bolnice i 3 lječilišta.

U Federaciji BiH djeluju 3 klinička centra koja se nalaze u Kantonu Sarajevo, Tuzlanskom i Hercegovačko-neretvanskom kantonu. Najveći broj bolnica je registrovan u Srednjobosanskom kantonu. Od 6 registrovanih, 4 su opće bolnice, dvije specijalne pod nazivom "JU Bolnica za plućne bolesti i TBC" u Travniku, kao i jedan rehabilitacioni centar/lječilište pod nazivom "Lječilište Reumal Fojnica". Jedini kanton u Federaciji BiH koji nema bolničku ustanovu je Zapadnohercegovački kanton. Na području Federacije BiH je registrovano 11 zavoda za zaštitu zdravlja stanovništva.

Najveći broj zavoda se nalazi u Kantonu Sarajevo, uključujući i Zavod za hitnu medicinsku pomoć. U drugim kantonima, služba za hitnu medicinsku pomoć je organizovana unutar domova zdravlja. Ukupan broj zavoda za javno zdravstvo je 11, od čega je 10 kantonalnih zavoda za javno zdravstvo i Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH.

126

JAVNIH ZDRAVSTVENIH USTANOVA

80

DOMOVA ZDRAVLJA

3

KLINIČKA CENTRA

6

KANTONALNIH BOLNICA

9

OPĆIH BOLNICA

3

SPECIJALNE BOLNICE

3

REHABILITACIONA CENTRA/LJEČILIŠTA

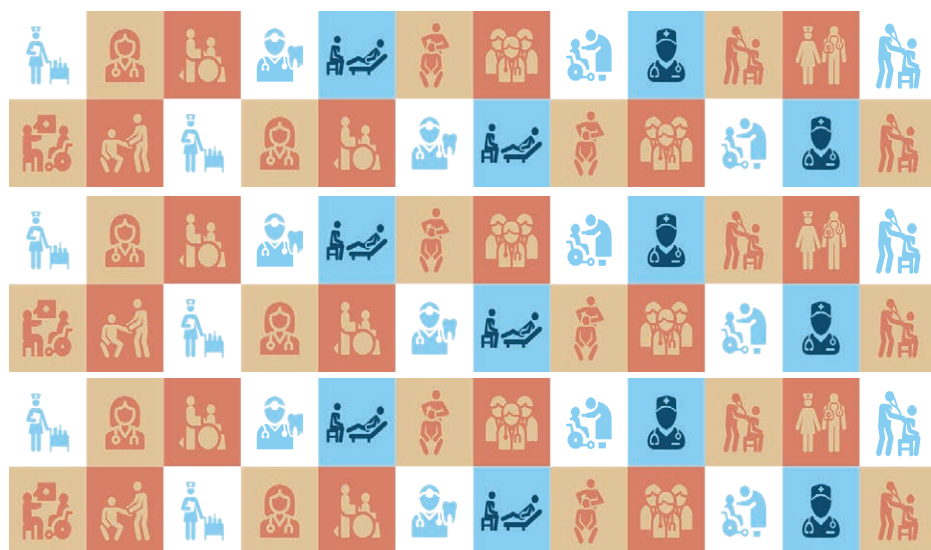
11

ZAVODA ZA ZDRAVSTVENU ZAŠTITU STANOVNIŠTVA

11

ZAVODA ZA JAVNO ZDRAVSTVO

STRUKTURA KADRA ZAPOSLENOG U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA U FEDERACIJI BiH

Sve zdravstvene ustanove imaju strukturu kadra koja obuhvata zdravstvene radnike, zdravstvene saradnike i nezdravstvene radnike, uključujući administrativno i tehničko osoblje.

Zakonom o zdravstvenoj zaštiti Federacije BiH („Službene novine FBiH“, broj: 46/10) definiše se da su zdravstveni radnici osobe koje imaju obrazovanje zdravstvenog usmjerenja i neposredno u vidu zanimanja pružaju zdravstvenu zaštitu stanovništvu, uz obavezu poštivanja moralnih i etičkih načela zdravstvene struke. Zdravstveni radnici obrazuju se na medicinskim, stomatološkim, farmaceutskim ili farmaceutsko-biohemijskim fakultetima, kao i fakultetima zdravstvenih studija te srednjim školama zdravstvenog usmjerenja.

Zdravstveni saradnici obuhvataju osobe koje, iako nisu završile obrazovanje iz zdravstvene struke, rade u zdravstvenim ustanovama i doprinose pružanju određenih aspekata zdravstvene zaštite. To mogu biti stručnjaci kao što su psiholozi, socijalni radnici, defektolozi i drugi zdravstveni saradnici, ali i stručnjaci za specifična područja zdravstvene zaštite.

Prema zvaničnim podacima Zavoda za javno zdravstvo Federacije BiH („Zdravstveno statistički godišnjak Federacije BiH 2021“), u zdravstvenim ustanovama u Federaciji BiH u 2021. godini bilo je zaposleno 27.814 osoba, od čega je najviše zdravstvenih radnika - 73,4%. Zastupljenost zdravstvenih saradnika u ukupno zaposlenom kadru je 1,7%.

Tabela 1. Zdravstveni radnici zaposleni u zdravstvenim ustanovama u FBiH u 2021. godini/po vrsti, starosnim grupama i spolu
Table 1. Health workers employed in health institutions in the FBiH in 2021/by type, age groups and gender

Zdravstveni radnici	UKUPNO FBiH	Svega		do 34 godine		35-44 godine		45-54		55-64		65 i više	
		Muški	Ženski	Muški	Ženski	Muški	Ženski	Muški	Ženski	Muški	Ženski	Muški	Ženski
Doktori medicine	5.279	1.973	3.306	523	959	529	915	320	562	552	816	49	54
Doktori stomatologije	587	193	394	46	63	63	125	41	127	38	77	5	2
Magistri farmacije	432	46	386	15	117	13	99	7	84	10	84	1	2
Zdravstveni radnici VSS	1.510	477	1.033	151	242	171	348	88	286	66	157	1	0
Zdravstveni tehničari VŠS	1.191	295	896	59	108	98	292	71	284	66	210	1	2
Zdravstveni tehničari SSS	11.428	2.651	8.777	980	1.960	807	2.557	389	2.044	469	2.210	6	6
UKUPNO ZDRAVSTVENI RADNICI FBiH	20.427	5.635	14.792	1.774	3.449	1.681	4.336	916	3.387	1.201	3.554	63	66

Kada se analiziraju zdravstveni radnici prema vrsti i stepenu stručne spreme, u 2021. godini najveći broj zaposlenih činili su zdravstveni tehničari (sa višom i srednjom stručnom spremom). Ukupno je bilo 12.619 zaposlenih u ovoj kategoriji, što je činilo 61,8% ukupnog broja zdravstvenih radnika. Broj doktora medicine iznosio je 5.279, što je predstavljalo 25,8% ukupnog broja zaposlenih zdravstvenih radnika. Također, u 2021. godini bilo je registrovano 1.510 zaposlenih zdravstvenih radnika sa visokom stručnom spremom koji su završili Fakultet zdravstvenih studija. Ova kategorija zdravstvenih radnika je činila 7,4% ukupnog broja zaposlenih.

Najmanje zastupljeni u ukupnom broju zaposlenih su magistri farmacije sa 432 zaposlena i učešćem od 2,1%.

U zdravstvenim ustanovama u Federaciji BiH nezdravstveni radnici čine 24,8% ukupnog broja zaposlenih. Najveći udio nezdravstvenih radnika u 2021. godini bio je u Posavskom pa Hercegovačko-neretvanskom kantonu, kao drugom najvećem. Najmanji udio nezdravstvenih radnika, ali i najveći udio zdravstvenih radnika, zabilježen je u Kantonu 10 i Zapadnohercegovačkom kantonu (Grafikon 1).

Grafikon 1. Zdravstveni i nezdravstveni radnici zaposleni u zdravstvenim ustanovama u FBiH, u 2021. godini/pregled po kantonima, struktura

Graph 1. Health and non-health workers employed in health institutions in the FBiH, in 2021/overview by cantons, structure

■ Zdravstveni radnici ■ Nezdravstveni radnici

19,0%

doktori medicine

2,1%

doktori stomatologije

1,6%

magistri farmacije

5,4%

visoka stručna sprema

4,3%

viša stručna sprema

41,1%

srednja stručna sprema

1,7%

zdravstveni saradnici

24,8%

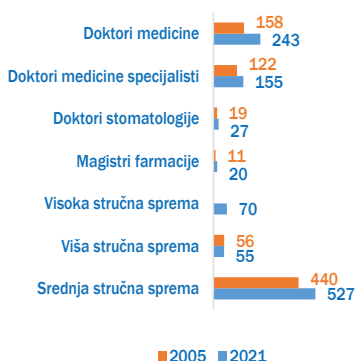
administrativni radnici i tehničko osoblje

Ukupan broj zdravstvenih radnika zaposlenih u zdravstvenim ustanovama u FBiH u 2021. godini iznosi 20.427 ili 73,4% zaposlenih, sa stopom od 942/100.000 stanovnika.

Hercegovačko-neretvanski kanton i Kanton Sarajevo imaju najveći broj zdravstvenih radnika na 100.000 stanovnika, dok je Zapadnohercegovački kanton imao najmanji broj zdravstvenih radnika na 100.000 stanovnika u 2021. godini.

Grafikon 2. Komparativni prikaz zdravstvenih radnika zaposlenih u zdravstvenim ustanovama u FBiH u 2005. i 2021. godini/po vrsti, stopa na 100.000

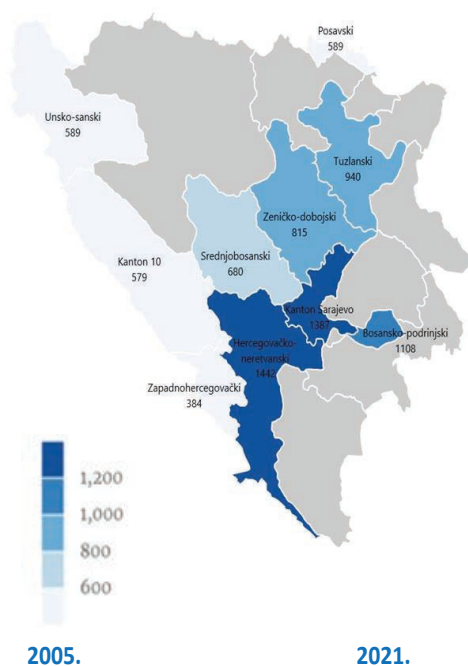
Graph 2. Comparative view of healthcare workers employed in healthcare institutions in the FBiH, in 2005 and 2021/by type, rate per 100,000

Značajniji porast stope zdravstvenih radnika na 100.000 stanovnika registrovan je kod doktora medicine, doktora medicine - specijalista i zdravstvenog kadra srednje stručne sprema, dok je visoka stručna sprema (Fakultet zdravstvenih studija) edukovala novi kadar u ovom periodu (Grafikon 2).

U bolnicama u Federaciji BiH učestalost doktora medicine među zaposlenima iznosi 44,7%, dok je učestalost medicinskih sestara 39,7%. U prosjeku, na jednog ljekara dolazi 3,6 kreveta, dok je na jednog zdravstvenog tehničara prosječno 1,5 krevet.

Zdravstveni radnici zaposleni u zdravstvenim ustanovama u FBiH u 2021. godini /pregled po kantonima, stopa na 100.000 stanovnika

2005. → 2021.

PORAST KADRA KROZ GODINE REGISTRUJE SE KOD SVIH ZDRAVSTVENIH PROFILA, OSIM KOD VIŠE STRUČNE SPREME

STAROSNA STRUKTURA ZDRAVSTVENIH RADNIKA

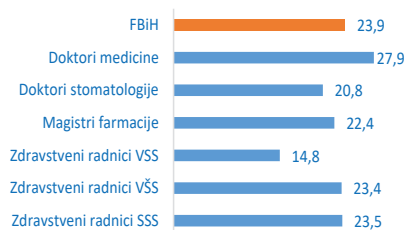
Praćenje starosne strukture zdravstvenih radnika zaposlenih u zdravstvenim ustanovama ima veliku važnost jer pomaže u planiranju budućih zapošljavanja i specijalizacija. Imajući u vidu da su zdravstveni radnici izloženi visokom stresu i riziku od sagorijevanja na poslu, što može negativno uticati na kvalitet pruženih usluga, važno je pravovremeno planirati zapošljavanje mladog kadra i planirati potrebne specijalizacije. Ovo je ključno kako bi se osigurala održivost zdravstvenog sistema i očuvao kvalitet pruženih zdravstvenih usluga.

U zdravstvenim ustanovama u Federaciji BiH, udio zdravstvenih radnika starijih od 55 godina iznosi 23,9%.

Najveća zastupljenost u toj starosnoj grupi zabilježena je među doktorima medicine sa udjelom od 27,9% te zdravstvenim radnicima sa srednjom stručnom spremom koji čine 23,5% (Grafikon 3).

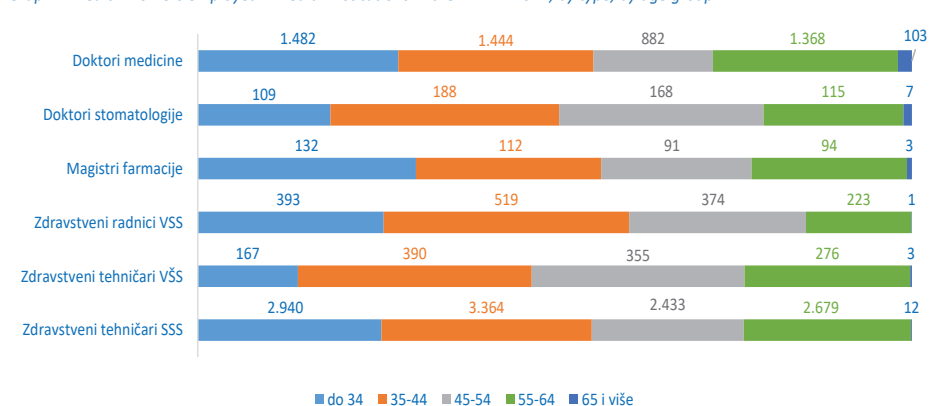
Grafikon 3. Zdravstveni radnici u FBiH u 2021. godini/po vrsti, struktura kadra sa 55 i više godina starosti

Graph 3. Health workers in the FBiH in 2021/by type, staff structure 55 years of age and older

23,9%
zdravstvenih radnika - 55 i više godina

Grafikon 4. Zdravstveni radnici zaposleni u zdravstvenim ustanovama u FBiH u 2021. godini, po vrsti, po starosnim grupama

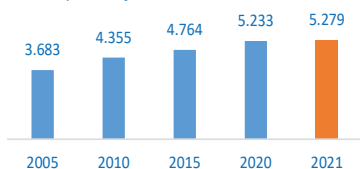

ZDRAVSTVENI RADNICI - KOMPARATIVNI PREGLED 2005.-2021. GODINA

Grafikon 5. Doktori medicine zaposleni u zdravstvenim ustanovama u FBiH u periodu 2005.-2021. godine

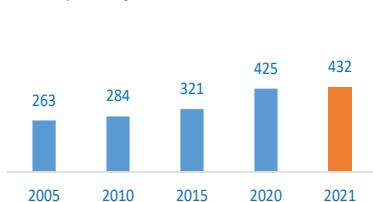
Graph 5. Physicians employed in health institutions in the FBiH in the period of 2005-2021

Tokom perioda od 2005. do 2021. godine, broj registrovanih doktora medicine zaposlenih u zdravstvenim ustanovama u FBiH neprestano je rastao. Zaključno sa 2021. godinom imamo 5.279 doktora ili 243 doktora medicine na 100.000 stanovnika koji rade u javnim zdravstvenim ustanovama (Grafikon 5).

Grafikon 6. Magistri farmacije zaposleni u zdravstvenim ustanovama u FBiH u periodu 2005.-2021. godine

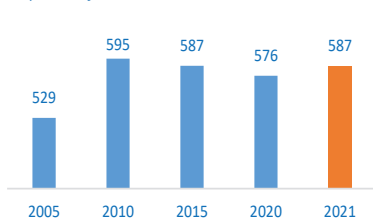
Graph 6. Pharmacists employed in health institutions in the FBiH in the period of 2005-2021

Kada je u pitanju broj magistara farmacije zaposlenih u zdravstvenim ustanovama u FBiH primjećuje se porast kroz godine, pri čemu nema značajne razlike između 2020. i 2021. godine. U 2021. godini broj magistara farmacije iznosi 432 ili 20 na 100.000 stanovnika FBiH (Grafikon 6).

Grafikon 7. Doktori stomatologije zaposleni u zdravstvenim ustanovama u FBiH u periodu 2005.-2021. godine

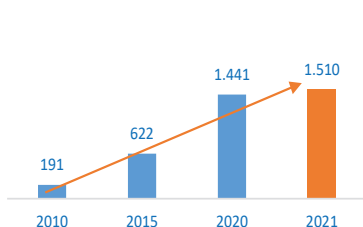
Graph 7. Dentists employed in health institutions in the FBiH in the period of 2005-2021

Broj zaposlenih doktora stomatologije u zdravstvenim ustanovama u FBiH u 2021. godini iznosi 587 ili 27 na 100.000 stanovnika FBiH. Između 2005. i 2010. godine došlo je do značajnog porasta broja stomatologa, dok od 2010. do 2021. godine broj stomatologa ne upućuje na značajne promjene (Grafikon 7).

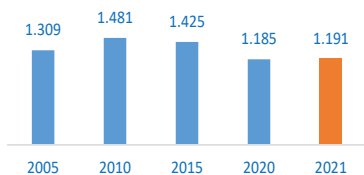
Grafikon 8 Prikaz broja zdravstvenih radnika sa visokom stručnom spremom, Fakultet zdravstvenih studija u periodu 2010.–2021. godine

Graph 8. Presentation of the number of health workers with higher education, Faculty of Health Studies in the period of 2010-2021

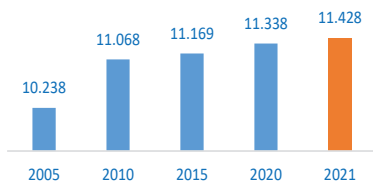
Razvoj Više medicinske škole tokom dvogodišnjeg perioda kao rezultat ima osnivanje Visoke zdravstvene škole (2002./2003. godina), a kasnije i Fakulteta zdravstvenih studija (2009./2010. godina) koji funkcioniše prema bolonjskom sistemu studiranja. Zbog toga je tokom godina zabilježen značajan porast broja zdravstvenih radnika sa visokom stručnom spremom, dok se broj zdravstvenih radnika sa višom stručnom spremom smanjio.

Grafikon 9. Prikaz broja zdravstvenih radnika sa višom stručnom spremom u periodu 2005.-2021. godine
 Graph 9. Presentation of the number of health workers with university degree in the period of 2005-2021

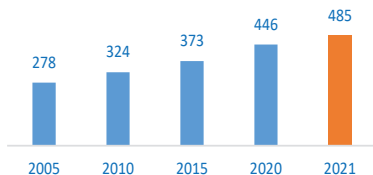
Primjetna je značajna razlika u odnosu zdravstvenih radnika sa visokom stručnom spremom u 2021. godini kada taj broj iznosi 1.510, dok je u 2010. godini iznosio tek 191. U 2021. godini bilježi se najmanji udio zastupljenosti broja zdravstvenih radnika koji imaju višu stručnu spremu od 2005. godine (Grafikon 8 i 9).

Grafikon 10. Prikaz broj zdravstvenih radnika sa srednjom stručnom spremom u periodu 2005.-2021. godine
 Graph 10. Presentation of the number of health workers with secondary education in the period of 2005-2021

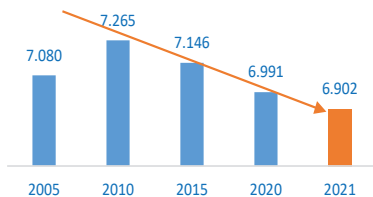
U periodu 2005. do 2021. godine broj zdravstvenih radnika srednje stručne spreme bilježi kontinuiran porast pa u 2021. godini zdravstveni radnici sa srednjom stručnom spremom čine 41% radnika od ukupnog broja zaposlenih u zdravstvenim ustanovama (Grafikon 10).

Grafikon 11. Prikaz broja zdravstvenih saradnika 2005.-2021. godine
 Graph 11. Presentation of the number of health associates 2005-2021

Zabilježen je kontinuirani trend rasta broja zdravstvenih saradnika zaposlenih u javnim zdravstvenim ustanovama FBiH tokom godina. U 2021. godini taj broj iznosi 485, što čini 1,7% od ukupnog broja zaposlenih u zdravstvenim ustanovama (Grafikon 11).

Grafikon 12. Prikaz broja administrativnih i tehničkih radnika zaposlenih u zdravstvenim ustanovama u FBiH u periodu 2005.-2021. godine
 Graph 12. Presentation of the number of administrative and technical workers employed in health institutions in the FBiH in the period of 2005-2021

Broj administrativnih i tehničkih radnika zaposlenih u zdravstvenim ustanovama u FBiH u 2021. godini iznosi 6.902 ili 24,8% od ukupnog broja zaposlenih radnika u zdravstvenim ustanovama FBiH. U periodu od 2010. godine registruje se smanjenje broja administrativnih i tehničkih radnika zaposlenih u zdravstvenim ustanovama zaključno sa 2021. godinom, kada je registrovan znatno manji broj administrativnih i tehničkih radnika (Grafikon 12).

DOKTORI MEDICINE

U 2021. godini, u zdravstvenim ustanovama FBiH bilo je zaposleno 5.279 doktora medicine. Najveći broj doktora medicine radi u ustanovama koje pružaju sekundarnu i tercijarnu zdravstvenu zaštitu. Nešto manji broj doktora medicine radi u ustanovama koje pružaju primarnu zdravstvenu zaštitu.

20,80%

TERCIJARNA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

44,70%

SEKUNDARNA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

34,50%

PRIMARNA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

Grafikon 13. Doktori medicine zaposleni u zdravstvenim ustanovama u FBiH u 2021. godini/pregled po kantonima, stopa na 100.000 stanovnika

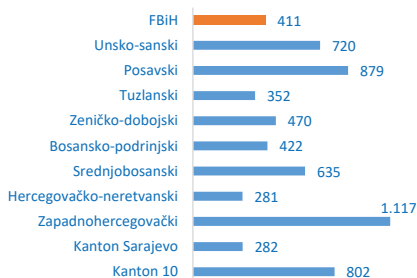
Graph 13. Physicians employed in health institutions in the FBiH in 2021/review by cantons, rate per 100,000 inhabitants

U Federaciji BiH prosječno su bila prisutna 243 doktora medicine na 100.000 stanovnika, što predstavlja prosječan standard zdravstvene zaštite. Međutim, primjećuje se značajna varijacija u broju doktora medicine na 100.000 stanovnika između različitih kantona. Kanton Sarajevo i Hercegovačko-neretvanski kanton imaju znatno veći broj doktora medicine na 100.000 stanovnika, što ukazuje na bolji pristup zdravstvenoj zaštiti u tim područjima. S druge strane, Posavski i Zapadnohercegovački kanton imaju najmanji broj doktora medicine na 100.000 stanovnika, što može ukazivati na izazove u pružanju adekvatne zdravstvene zaštite u tim područjima (Grafikon 13).

Grafikon 14. Broj stanovnika na jednog doktora medicine u FBiH u 2021. godini/pregled po kantonima

Graph 14. Number of inhabitants per 1 physician of medicine in the FBiH in 2021/review by cantons

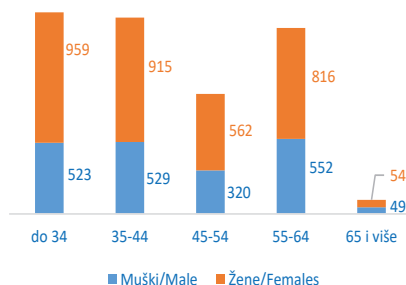
Odnos broja stanovnika na jednog doktora medicine u FBiH u 2021. godini prosječno iznosi 411, a znatno odstupanje od prosjeka registrirano je u pojedinim kantonima.

Znatno veća odstupanja od prosjeka registruju se na području Zapadnohercegovačkog kantona (1.117), Posavskog kantona (879) i Kantona 10 (802). S druge strane, u Kantonu Sarajevo i Hercegovačko-neretvanskom kantonu registruje se najmanji broj stanovnika na jednog doktora medicine, što govori o nejednakoj distribuciji kadra i različitoj opterećenosti doktora medicine po kantonima (Grafikon 14).

DOKTORI MEDICINE - SPOLNA I STAROSNA STRUKTURA

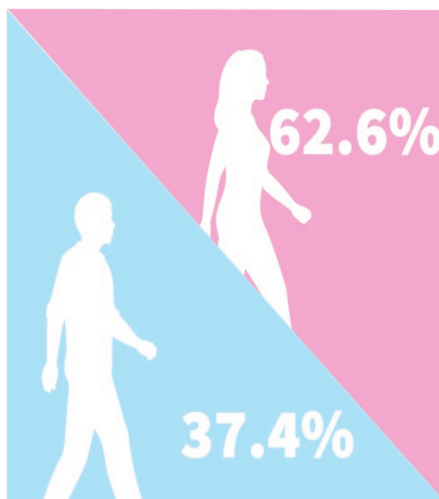
Grafikon 15. Doktori medicine u FBiH u 2021. godini/po starosnim grupama i spolu

Graph 15. Physicians in the FBiH in 2021/by age group and gender

Gotovo polovina zaposlenih doktora medicine (44,6%) u FBiH nalazi se u starosnoj grupi od 45 godina i više, što ukazuje na značajan udio starijeg medicinskog kadra.

Učestalost doktora medicine u dobi od 65 godina i više iznosi 1,9%, što predstavlja manji udio doktora medicine koji su u podmakloj životnoj dobi (Grafikon 15).

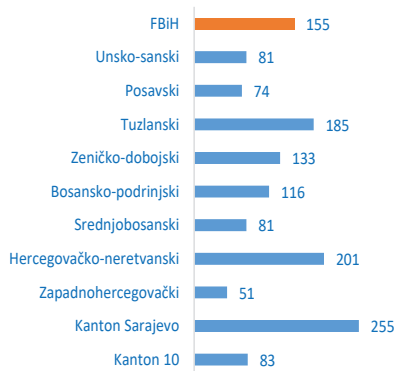

27,9%
doktora medicine 55 i više godina

DOKTORI MEDICINE - SPECIJALISTI

Grafikon 16. Doktori medicine - specijalisti zaposleni u zdravstvenim ustanovama u FBiH u 2021. godini/stopa na 100.000 stanovnika

Graph 16. Specialist physicians employed in health institutions in the FBiH in 2021/rate per 100,000 inhabitants

Ukupan broj ljekara specijalista u FBiH u 2021. godini iznosi 3.361 ili 63,7% od svih doktora medicine. Specijalistički kadar različito je distribuisan po kantonima, sa prosječnom stopom 155/100.000 stanovnika u FBiH.

Znatno odstupanje stope registrovano je u Kantonu Sarajevo, Hercegovačko-neretvanskom i Tuzlanskom kantonu, gdje je registrovan znatno veći broj doktora specijalista na 100.000 stanovnika. Najniža stopa registrovana je u Zapadnohercegovačkom kantonu 51/100.000 stanovnika (Grafikon 16).

Od ukupnog broja doktora medicine - specijalista, njih 3.001 ili 89,3% su specijalisti osnovnih specijalnosti. U 2021. godini najveći broj specijalista je iz oblasti porodične medicine sa 419 ili 12,4% udjela u specijalističkom kadru. Na drugom mjestu su specijalisti opće interne medicine sa 270 ili 8,0% udjela.

Učešće specijalističkog kadra u dobi od 55 i više godina iznosi 42,0%. Najveći procenat specijalista u dobi iznad 55 godina registrovan je kod specijalista fizikalne medicine i rehabilitacije sa 66,9%, dok specijalisti porodične medicine čine 54,2% tog starosnog segmenta (Tabela 2, Grafikon 21).

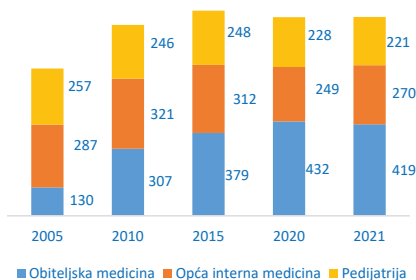
Tabela 2. Doktori medicine - specijalisti u FBiH u 2021. godini

Table 2. Specialist physicians in the FBiH in 2021

Redni broj	Osnovna specijalnost	Broj specijalista	Index strukture	% specijalista 55 i više godina starosti
1	Porodična medicina	419	12,4%	54,2%
2	Opća interna medicina	270	8,0%	24,8%
3	Pedijatrija	221	6,6%	42,1%
4	Ginekologija sa opstetricijom	197	5,9%	36,5%
5	Anesteziologija sa reanimatologijom	169	5,0%	31,9%
6	Radiodijagnostika	140	4,2%	29,3%
7	Urgentna medicina	131	3,9%	37,4%
8	Fizikalna medicina i rehabilitacija	118	3,5%	66,9%
9	Opća hirurgija	110	3,3%	34,5%
10	Oftalmologija	110	3,3%	40,9%
Ostale specijalnosti		1476	43,9%	47,8%
UKUPNO SPECIJALISTI		3361	100,0%	42,0%

Grafikon 17. Vodeće osnovne specijalnosti u FBIH u periodu 2005.-2021. godine

Graph 17. Leading basic specialties in the FBIH in the period of 2005-2021

Od 2005. godine primjećuje se značajan porast broja specijalista porodične medicine, dok je broj specijalista opće interne medicine i pedijatrije u istom periodu smanjen (Grafikon 17).

Subspecijalisti čine 10,7% specijalističkog kadra doktora medicine u FBIH u 2021. godini. Najveći udio specijalizacija među subspecijalistima je u oblastima kardiologije, abdominalne hirurgije i nefrologije. U 2021. godini, u svakoj od 12 subspecijalnosti je registrovan samo po jedan subspecijalista (Tabela 3, Grafikon 18).

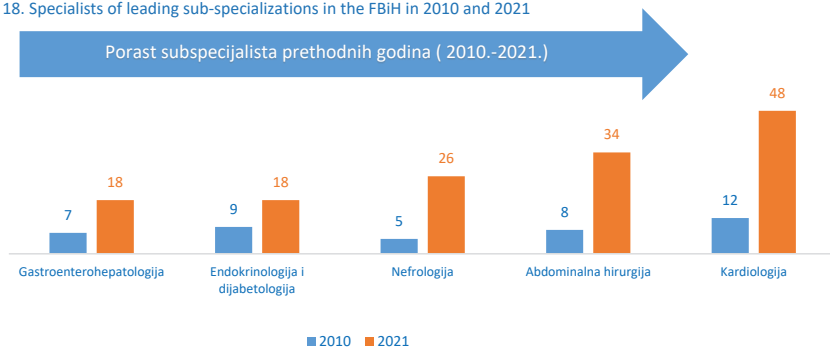
Tabela 3. Subspecijalnosti u FBIH u 2021. godini

Table 3. Subspecialties in the FBIH in 2021

Redni broj	Subspecijalnost	Broj specijalista	Index strukture	% specijalista 55 i više godina starosti
1	Kardiologija	48	1,4%	39,6%
2	Abdominalna hirurgija	34	1,0%	52,9%
3	Nefrologija	26	0,8%	53,8%
4	Endokrinologija i dijabetologija	18	0,5%	66,7%
5	Gastroenterohepatologija	18	0,5%	50,0%
Ostale specijalnosti		216	6,4%	65,7%
Ukupno subspecijalnosti		360	10,7%	59,4%

Grafikon 18. Specijalisti vodećih subspecijalizacija u FBIH u 2010. i 2021. godini

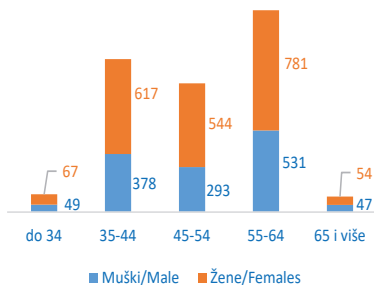
Graph. 18. Specialists of leading sub-specializations in the FBIH in 2010 and 2021

DOKTORI MEDICINE - SPECIJALISTI, STAROSNA I SPOLNA STRUKTURA

Grafikon 19. Doktori medicine - specijalisti u FBiH u 2021. godini/po starosnim grupama i spolu
 Graph 19. Specialist physicians in the FBiH in 2021/by age group and gender

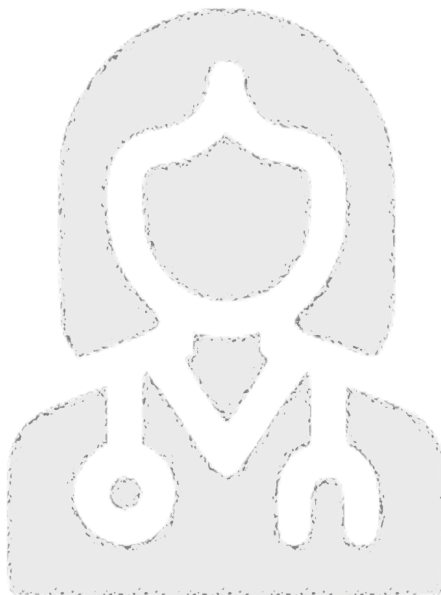
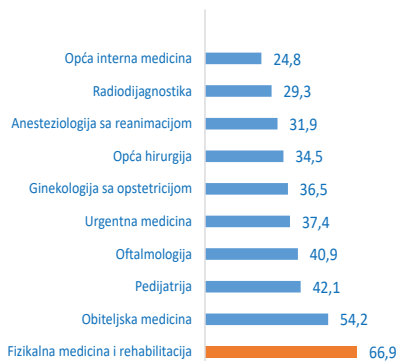
Najveći broj doktora medicine - specijalista registrovan je u starosnoj grupi od 55 do 64 godine sa 1.312 ili 39,0% udjela u ukupnom specijalističkom kadru. Učestalost specijalističkog kadra u dobi od 55 i više godina iznosi 42,0%.

Žene dominiraju u svim starosnim grupama (Grafikon 19).

42,0%

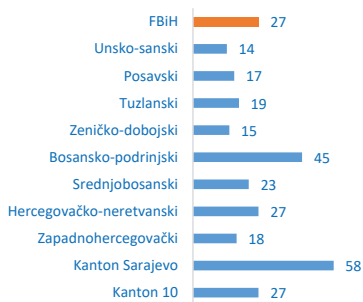
specijalističkog kadra - 55 i više godina starosti

Grafikon 20. Doktori medicine - specijalisti po granama specijalnosti u FBiH u 2021. godini/struktura kadra 55 i više godina starosti
 Graph 20. Specialist physicians by branch of specialty in the FBiH in 2021/staff structure 55 years of age

DOKTORI STOMATOLOGIJE

Grafikon 21. Doktori stomatologije zaposleni u javnim zdravstvenim ustanovama u FBiH u 2021. godini/pregled po kantonima, stopa na 100.000 stanovnika
 Graph 21. Dentists employed in public healthcare institutions in the FBiH in 2021/review by cantons, rate per 100,000 inhabitant

Broj doktora stomatologije zaposlenih u javnim zdravstvenim ustanovama u FBiH u 2021. godini iznosio je 587. Prosječan broj doktora stomatologije na 100.000 stanovnika u FBiH iznosi 27.

Kanton Sarajevo ima dvostruko više stomatologa u odnosu na prosjek po stanovniku, sa brojem od 58 stomatologa na 100.000 stanovnika.

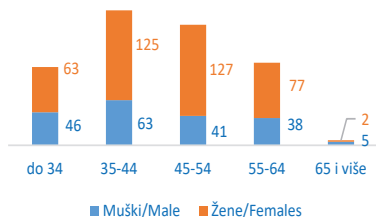
S druge strane, Unsko-sanski kanton ima duplo manje stomatologa od prosjeka, sa brojem od 14 stomatologa na 100.000 stanovnika, dok je Zeničko-dobojski kanton malo ispod tog prosjeka sa 15 stomatologa na 100.000 stanovnika (Grafikon 21).

Grafikon 22. Broj stanovnika na jednog doktora stomatologije u FBiH u 2021. godini/pregled po kantonima
 Graph 22. Number of inhabitants per dentist in the FBiH in 2021/view by cantons

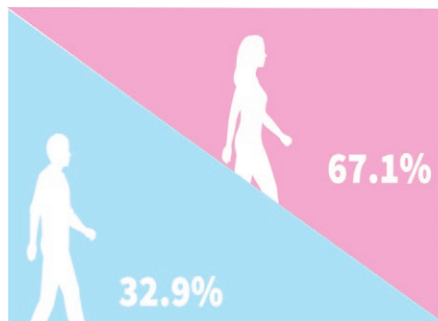

Doktori stomatologije su nejednako raspoređeni po kantonima i zdravstvenim ustanovama u FBiH. Prosječan broj stanovnika na jednog doktora stomatologije u FBiH iznosi 3.694. Najveći broj stanovnika na jednog doktora stomatologije zabilježen je u Unsko-sanskom kantonu sa 7.340 stanovnika na jednog stomatologa, Zeničko-dobojskom kantonu sa 6.813 stanovnika na jednog stomatologa i Zapadnohercegovačkom kantonu sa 5.453 stanovnika na jednog stomatologa. S druge strane, Kanton Sarajevo ima najmanji broj stanovnika na jednog doktora stomatologije, sa 1.728 stanovnika na jednog stomatologa (Grafikon 22).

Grafikon 23. Doktori stomatologije u FBiH u 2021. godini/po starosnim grupama i spolu
 Graph 23. Dentists in the FBiH in 2021/by age group and gender

Najveći broj doktora stomatologije registrovan je u starosnoj grupi od 35 do 44 godine - njih 188, što čini 32,0% od ukupnog broja doktora stomatologije. Učešće doktora stomatologije do 44 godine starosti iznosi 50,6%.

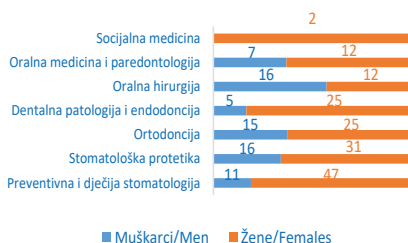

Ukupno je registrovano sedam (7) doktora stomatologije koji su stariji od 65 godina, što čini 1,2% od ukupnog broja.

Kada je riječ o starosnoj grupi preko 55 godina, registrovana su 122 doktora stomatologije ili 20,8% od ukupnog broja (Grafikon 23).

DOKTORI STOMATOLOGIJE - SPECIJALISTI

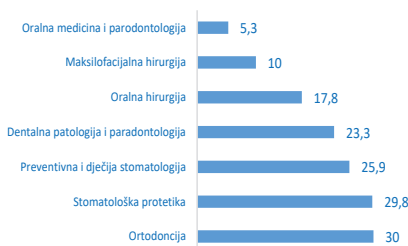
Grafikon 24. Vodeće specijalnosti u stomatološkoj djelatnosti u FBiH u 2021. godini/po granama specijalnosti i spolu
 Graph 24. Leading specialties in dentistry in the FBiH in 2021/by branch of specialty and gender

Vodeće specijalnosti u stomatološkoj djelatnosti su preventivna i dječija stomatologija i stomatološka protetika, sa znatno većim udjelom učešća žena u odnosu na muškarce (Grafikon 24).

Grafikon 25. Doktori stomatologije - specijalisti po granama specijalnosti u FBiH u 2021. godini/struktura kadra 55 i više godina starosti

Graph 25. Dentists-specialists by branch of specialty in the FBiH in 2021/staff structure 55 years and older

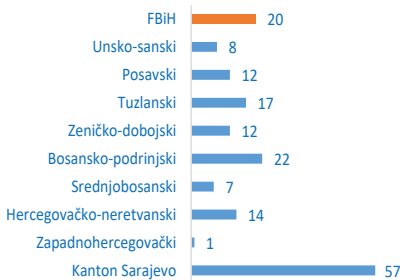

Učestalost specijalističkog kadra 55 i više godina starosti u ukupnom specijalitičkom kadru doktora stomatologije iznosi 23,1%. U starosnoj grupi 55 i više godina, najveći procenat specijalista doktora stomatologije starijih od 55 i više godina registruje se kod specijalista ortodoncije 30,0% i specijalista stomatološke protetike 29,8% (Grafikon 25).

MAGISTRI FARMACIJE

Grafikon 26. Magistri farmacije zaposleni u zdravstvenim ustanovama u FBiH u 2021. godini, pregled po kantonima, stopa na 100.000 stanovnika

Graph 26. Pharmacists employed in health institutions in the FBiH in 2021, overview by cantons, rate per 100,000 inhabitants

Grafikon 27. Broj stanovnika na jednog magistra farmacije u FBiH u 2021. godini/pregled po kantonima

Graph 27. Number of inhabitants per 1 pharmacist in the FBiH in 2021/view by cantons

Broj magistara farmacije zaposlenih u zdravstvenim ustanovama u FBiH u 2021. godini iznosi 432. Prosječno, broj magistara farmacije na 100.000 stanovnika u FBiH iznosio je 20. Vrijednosti su znatno veće u Kantonu Sarajevo 57/100.000, dok se u Zapadnohercegovačkom kantonu registruju najmanje vrijednosti 1/100.000 (Grafikon 26).

Magistri farmacije različito su distribuisani po kantonima i zdravstvenim ustanovama u FBiH. Prosječan broj stanovnika na jednog magistra farmacije u FBiH iznosi 5.020.

Najveći broj stanovnika po jednom magistru farmacije zabilježen je u Zapadnohercegovačkom kantonu, gdje je zaposlen samo jedan magistar farmacije, slijede Srednjobosanski kanton sa brojem od 1/15.443 stanovnika po magistru farmacije i Unsko-sanski kanton sa brojem od 1/13.212 stanovnika po magistru farmacije. Najmanji broj stanovnika po jednom magistru farmacije zabilježen je u Kantonu Sarajevo, gdje je prosječno 1.750 stanovnika na jednog magistra farmacije (Grafikon 27).

MAGISTRI FARMACIJE - SPECIJALISTI

Grafikon 28. Magistri farmacije - specijalisti u FBiH u 2021. godini, po granama specijalnosti

Graph 28. Pharmacist specialists in the FBiH in 2021, by branch of specialty

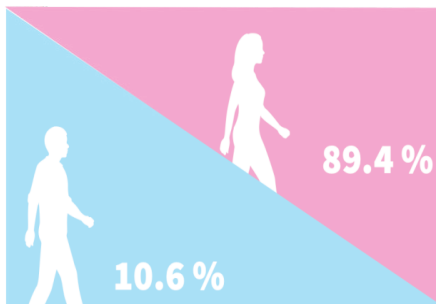
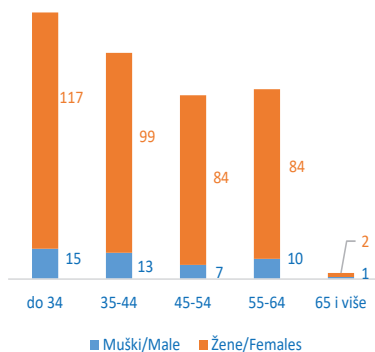
U 2021. godini u farmaceutskoj djelatnosti specijalistički kadar činio je 18,9% magistara farmacije. Više od polovine specijalističkog kadra magistara farmacije čine specijalisti medicinske biohemije i kliničke farmacije - njih 39, odnosno 59,1%.

Ostale specijalnosti su znatno manje zastupljene, dok je u oblasti toksikološke hemije registrovan samo jedan specijalista u 2021. godini u Kantonu Sarajevo (Grafikon 28).

MAGISTRI FARMACIJE - STAROSNA I SPOLNA STRUKTURA

Grafikon 29. Magistri farmacije u FBiH u 2021. godini/po starosnim grupama i spolu

Graph 29. Pharmacists in the FBiH in 2021/by age group and gender

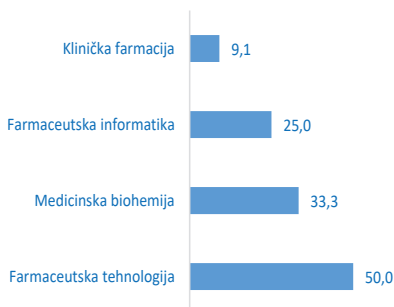

Učestalost broja magistara farmacije registrovana je najvećim udjelom u starosnoj grupi do 34 godine - njih 132 ili 30,6%, dok ih je u starosnoj grupi do 44 godine 56,5%.

Registrovana su 3 magistra farmacije koji su stariji od 65 godina (Grafikon 29).

Grafikon 30. Magistri farmacije - specijalisti po granama specijalnosti u FBiH u 2021. godini, struktura kadra 55 i više godina starosti

Graph 30. Pharmacist specialists by branch of specialty in the FBiH in 2021, staff structure 55 years and over

Učestalost specijalističkog kadra od 55 i više godina, u ukupnom specijalističkom kadru magistara farmacije, iznosi 25,7%.

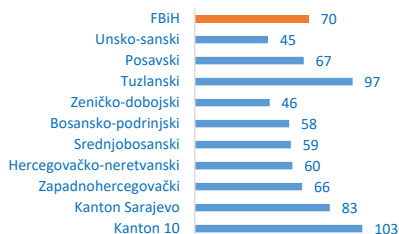
Kod specijalnosti farmakognozija i ispitivanje i kontrola lijekova nema registrovanog specijalističkog kadra 55 i više godina starosti (Grafikon 30).

22,4%
magistara farmacije - 55 i više godina

ZDRAVSTVENI RADNICI - VISOKA STRUČNA SPREMA/FAKULTET ZDRAVSTVENIH STUDIJA

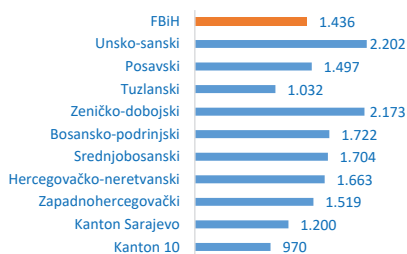
Grafikon 31. Zdravstveni radnici sa visokom stručnom spremom zaposleni u zdravstvenim ustanovama u FBiH u 2021. godini, pregled po kantonima, stopa na 100.000 stanovnika

Graph 31. Health workers with higher education employed in health institutions in the FBiH in 2021, overview by cantons, rate per 100,000 inhabitants

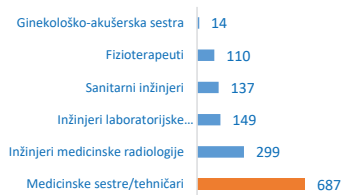
Grafikon 32. Broj stanovnika na jednog zdravstvenog radnika sa završenim Fakultetom zdravstvenih studija u FBiH u 2021. godini/pregled po kantonima

Graph 32. Number of inhabitants per health worker with a completed Faculty of Health Studies in the FBiH in 2021/overview by cantons

Grafikon 33. Zdravstveni radnici VSS/Fakultet zdravstvenih studija/u FBiH u 2021. godini prema profilu, smjeru

Graph 33. Health workers with university degree/Faculty of Health Studies/in the FBiH in 2021/according to profile, major

Broj zdravstvenih radnika sa visokom stručnom spremom zaposlenih u zdravstvenim ustanovama u FBiH u 2021. godini iznosio je 1.510. Ovaj kadar prvi put se registruje u 2007. godini, od kada se broj zaposlenih ove stručne spreme stalno povećava.

Prosječno, broj zdravstvenih radnika sa visokom stručnom spremom u FBiH iznosi 70/100.000 stanovnika. Vrijednosti variraju po kantonima te se vrijednosti veće od prosjeka bilježe u Kantonu 10 103/100.000, Tuzlanskom kantonu 97/100.000 stanovnika i Kantonu Sarajevo 83/100.000 stanovnika, dok se u svim drugim kantonima bilježe vrijednosti manje od prosjeka (Grafikon 31).

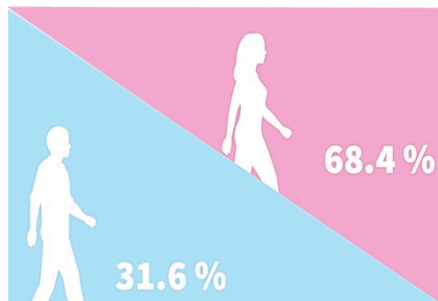
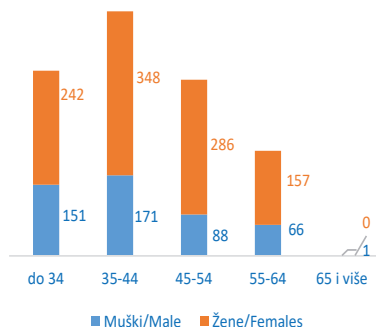
Zdravstveni radnici sa visokom stručnom spremom različito su distribuisani po kantonima i zdravstvenim ustanovama u FBiH. Prosječan broj stanovnika na jednog zdravstvenog radnika visoke stručne spreme u FBiH iznosi 1.436. Najviše stanovnika na jednog zdravstvenog radnika visoke stručne spreme registrovano je u Unsko-sanskom kantonu - 2.202 stanovnika i Zeničko-dobojskom kantonu - 2.173 stanovnika, dok je najmanje stanovnika na jednog zdravstvenog radnika visoke stručne spreme registrovano u Kantonu 10 - 970 stanovnika na jednog zdravstvenog radnika VSS (Grafikon 32).

Prema smjeru, najviše zastupljeni zdravstveni radnici sa visokom stručnom spremom su medicinske sestre tehničari - njih 687, sa udjelom od 45,5%, zatim inženjeri medicinske radiologije - njih 299 ili 19,8%. Najmanje registrovanih sa visokom stručnom spremom je ginekološko-akušerskog smjera - njih 14 ili 0,9% (Grafikon 33).

ZDRAVSTVENI RADNICI - VISOKA STRUČNA SPREMA/FAKULTET ZDRAVSTVENIH STUDIJA - STAROSNA I SPOLNA STRUKTURA

Grafikon 34. Zdravstveni radnici sa završenim Fakultetom zdravstvenih studija u FBiH u 2021. godini/po starosnim grupama i spolu

Graph 34. Health workers who graduated from the Faculty of Health Studies in the FBiH in 2021/by age group and gender

Najveći broj zdravstvenih radnika sa VSS registrovan je u starosnoj grupi 35-44 godine - njih 519 ili 34,4%. U starosnoj grupi do 44 godine, učešće zdravstvenih radnika visoke stručne spreme iznosi 60,4%.

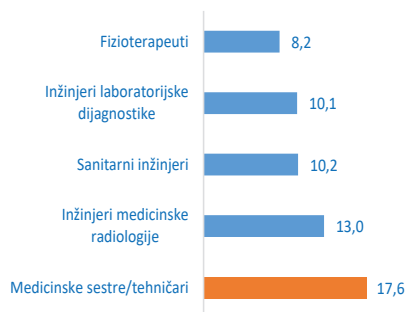
Registrovan je jedan zdravstveni radnik sa visokom stručnom spremom starosti 65 i više godina (Grafikon 45).

14,8%

zdravstvenih radnika sa VSS - 55 i više godina

Grafikon 35. Zdravstveni radnici VSS, prema profilu, smjeru u FBiH u 2021. godini/struktura kadra 55 i više godina starosti

Graph 35. Health workers with university degree, according to profile, direction in the FBiH in 2021/staff structure 55 years of age and older

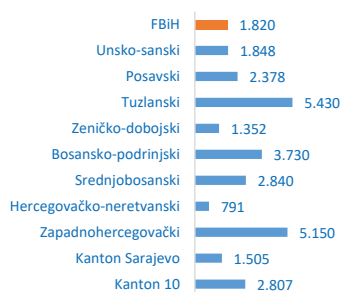
Učestalost zdravstvenih radnika visoke stručne spreme starijih od 55 godina iznosi 14,8% od ukupnog broja zaposlenih zdravstvenih radnika sa visokom stručnom spremom. Najviša učestalost u ovoj starosnoj grupi zabilježena je među medicinskim sestrama/tehničarima sa učešćem od 17,6% i inženjerima medicinske radiologije sa učešćem od 13,0%. Nije evidentirana nijedna ginekološko-akušerska sestra starija od 55 godina (Grafikon 35).

ZDRAVSTVENI TEHNIČARI VIŠE STRUČNE SPREME

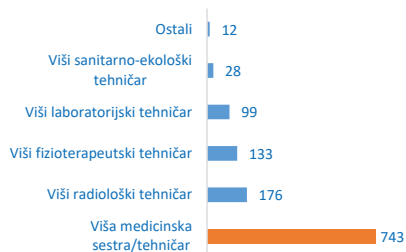
Grafikon 36. Zdravstveni radnici više stručne spreme u FBiH u 2021. godini/pregled po kantonima, stopa na 100.000
 Graph 36. Health workers with higher education in the FBiH in 2021/review by cantons, rate per 100,000

Grafikon 37. Broj stanovnika na jednog zdravstvenog tehničara više stručne spreme u 2021. godini/pregled po kantonima
 Graph 37. Number of inhabitants per 1 health technician with a higher education in 2021/review by cantons

Grafikon 38. Zdravstveni tehničari VŠS u FBiH u 2021. godini/po profilu, smjeru
 Graph 38. Health technicians of higher education in the FBiH in 2021/by profile, major

U zdravstvenim ustanovama FBiH u 2021. godini zaposlen je 1.191 zdravstveni tehničar više stručne spreme. Ovi tehničari su nejednako raspoređeni po kantonima i zdravstvenim ustanovama u FBiH. Prosječna stopa za FBiH iznosi 55 zdravstvenih tehničara više stručne spreme na 100.000 stanovnika. Najviša stopa zabilježena je u Hercegovačko-neretvanskom kantonu sa stopom od 126 na 100.000 stanovnika, dok je najniža stopa zabilježena u Tuzlanskom kantonu sa stopom od 18 zdravstvenih tehničara više stručne spreme na 100.000 stanovnika (Grafikon 36).

Prosječno, u Federaciji BiH broj stanovnika na jednog zdravstvenog tehničara više stručne spreme iznosi 1.820.

Najviše stanovnika na jednog zdravstvenog tehničara više stručne spreme registrovano je na području Tuzlanskog kantona - 5.430, zatim Zapadnohercegovačkog kantona - 5.150, dok je najmanje stanovnika na jednog zdravstvenog radnika više stručne spreme registrovano na području Hercegovačko-neretvanskog kantona - 791 (Grafikon 37).

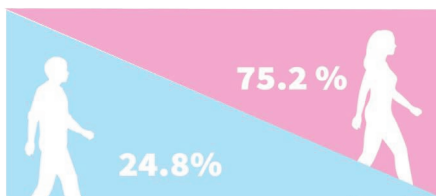
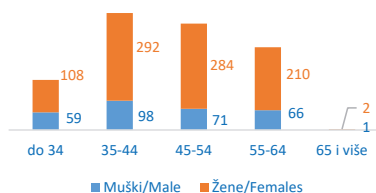
Prema profilu (smjeru), najviše zastupljeni zdravstveni tehničari više stručne spreme su medicinske sestre tehničari - njih 743 sa 62,4%. Na drugom mjestu su radiološki tehničari - njih 176 ili 14,8% (Grafikon 38).

ZDRAVSTVENI TEHNIČARI VIŠE STRUČNE SPREME - STAROSNA I SPOLNA STRUKTURA

Grafikon 39. Zdravstveni tehničari više stručne spreme u FBiH u 2021. godini/po starosnim grupama i spolu

Graph 39. Health technicians with higher education in the FBiH in 2021/by age group and gender

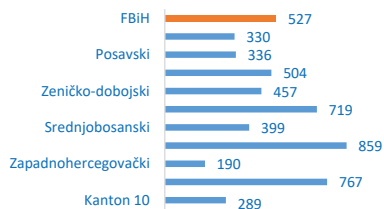
Učestalost zdravstvenih tehničara više stručne spreme u najvišem omjeru registrovana je u starosnoj grupi 35 do 44 godina - njih 390 ili 32,7%. Učešće zdravstvenih tehničara više stručne spreme do 45 godine starosti je 46,7%.

Registrovana su tri (3) zdravstvena tehničara više stručne spreme u starosnoj grupi 65 i više ili 0,3% (Grafikon 39).

ZDRAVSTVENI TEHNIČARI SREDNJE STRUČNE SPREME

Grafikon 40. Zdravstveni tehničari SSS u FBiH u 2021.

godini/pregled po kantonima, stopa na 100.000 stanovnika
Graph 40. Health technicians with secondary education in the FBiH in 2021/overview by cantons, rate per 100,000 inhabitants

Grafikon 41. Zdravstveni tehničari SSS u FBiH u 2021.

godini/prema profilu, smjeru
Graph 41. Health technicians with secondary education in the FBiH in 2021/according to profile, major

U zdravstvenim ustanovama u FBiH u 2021. godini zaposleno je 11.428 zdravstvenih tehničara srednje stručne spreme. Prosječno, stopa zastupljenosti zdravstvenih tehničara srednje stručne spreme na 100.000 stanovnika u FBiH iznosi 527 sa znatno većim vrijednostima od prosječnih, registrovanim na područjima Hercegovačko-neretvanskog (859) i Kantona Sarajevo (767) (Grafikon 40).

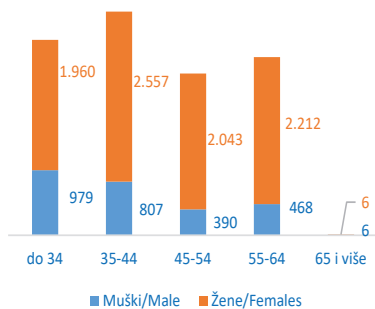
Zdravstveni tehničari srednje stručne spreme različito su distribuisani po kantonima i zdravstvenim ustanovama u FBiH. Prosječno, u Federaciji BiH registruje se 190 stanovnika na jednog zdravstvenog tehničara srednje stručne spreme.

Znatna odstupanja registrovana su na području Zapadnohercegovačkog kantona (527) i Kantona 10 - Livno (346), dok su najmanje vrijednosti registrovane na području Hercegovačko-neretvanskog kantona (116 stanovnika na jednog zdravstvenog tehničara SSS) i Kantona Sarajevo (130 stanovnika na jednog zdravstvenog tehničara SSS).

Prema profilu (smjeru), najvišu procentualnu zastupljenost imaju medicinske sestre općeg smjera i to 69,1%, zatim slijede laboratorijski tehničari srednje stručne spreme sa 7,2%, dok je najniža registrovana kod profila psihogerijatrijskih sestara SSS - njih 41 ili 0,4% srednje stručne spreme (Grafikon 41).

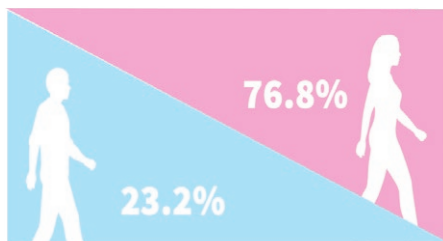
ZDRAVSTVENI TEHNIČARI SREDNJE STRUČNE SPREME - STAROSNA I SPOLNA STRUKTURA

Grafikon 42. Zdravstveni tehničari SSS u FBiH u 2021. godini/po starosnim grupama i spolu
 Graph 42. Health technicians with secondary education in the FBiH in 2021/by age group and gender

Najviša procentualna zastupljenost registrovana je kod zdravstvenih tehničara srednje stručne spreme u starosnoj grupi od 35 do 44 godine - njih 3.364 ili 29,4 %.

Udio zdravstvenih tehničara srednje stručne spreme do 44 godine starosti iznosi 6.303 (55,1%), sa udjelom od 0,1% (12) zdravstvenih tehničara srednje stručne spreme starosti 65 i više godina (Grafikon 42).

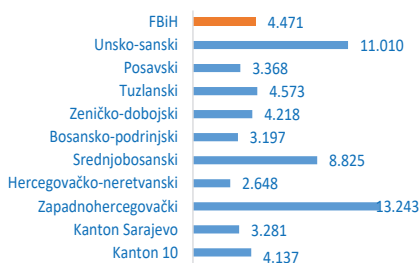

23,5%
 zdravstvenih tehničara srednje stručne spreme
 preko 55 godina starosti

ZDRAVSTVENI SARADNICI

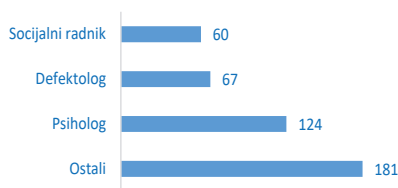
Grafikon 43. Broj stanovnika na jednog zdravstvenog saradnika

Graph 43. Number of inhabitants per health associate

Grafikon 44. Zdravstveni saradnici VSS zaposleni u zdravstvenim ustanovama u FBiH u 2021. godini/po grani specijalnosti

Graph 44. Health associates with university degree employed in health institutions in the FBiH in 2021/by branch of specialty

Broj zdravstvenih saradnika VSS zaposlenih u zdravstvenim ustanovama u FBiH u 2021. godini iznosi 485 sa učestalošću 1,7% svih zaposlenih u zdravstvenim ustanovama.

Zdravstveni saradnici različito su distribuisani po kantonima i zdravstvenim ustanovama u FBiH. Prosječno, odnos broja stanovnika na jednog zdravstvenog saradnika u FBiH iznosi 4.471.

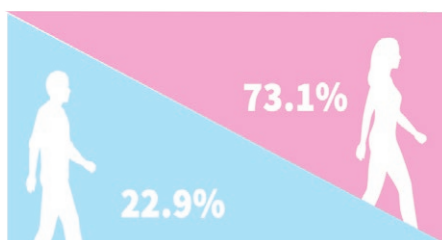
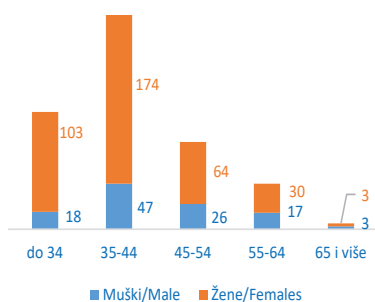
Najviši omjer broja stanovnika na jednog zdravstvenog saradnika registrovan je na području Zapadnohercegovačkog (13.243) i Unsko-sanskog kantona (11.010), dok je najniži registrovan na području Hercegovačko-neretvanskog kantona (2.648) (Grafikon 43).

Prema specijalnosti najzastupljeniji su psiholozi sa 25,6%. U zdravstvenim ustanovama registrovano je 37,3% ostalih zdravstvenih saradnika (Grafikon 44).

ZDRAVSTVENI SARADNICI - STAROSNA I SPOLNA STRUKTURA

Grafikon 45. Zdravstveni saradnici VSS u FBiH u 2021. godini/po starosnim grupama i spolu

Graph 45. Health associates with university degree in the FBiH in 2021/by age group and gender

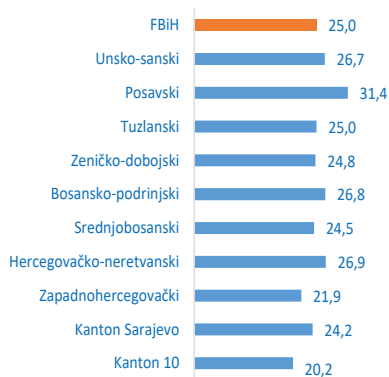

Najveća zastupljenost zdravstvenih saradnika registrovana je u starosnoj grupi od 35 do 44. godine - njih 221 ili 45,6%. Više od polovine zdravstvenih saradnika je mlađe od 44 godine - 70,5%.

Registrovano je šest zdravstvenih saradnika u starosnoj grupi 65 i više godina, sa učestalošću od 1,2% (Grafikon 45).

ADMINISTRATIVNI I TEHNIČKI RADNICI

Grafikon 46. Administrativno i tehničko osoblje zaposleno u zdravstvenim ustanovama u FBiH u 2021. godini/pregled po kantonima, struktura u ukupno zaposlenim
 Graph 46. Administrative and technical staff employed in health institutions in the FBiH in 2021/review by cantons, structure in total employees

31,4%
raspoređenost u Posavskom kantonu

26,9%
raspoređenost u Hercegovačko-neretvanskom kantonu

U zdravstvenim ustanovama FBiH u 2021. godini zaposleno je 6.902 administrativna i tehnička radnika, što čini 25,0% ukupnog broja zaposlenih u zdravstvenim ustanovama FBiH.

Najveći omjer administrativnog i tehničkog osoblja u odnosu na ukupno zaposlene radnike registrovan je u zdravstvenim ustanovama na području Posavskog 31,4% i Hercegovačko-neretvanskog kantona 26,9% (Grafikon 46).

PRILOG

STUDENTI UPISANI NA MEDICINSKI, STOMATOLOŠKI, FARMACEUTSKI I FAKULTET ZDRAVSTVENIH STUDIJA PREMA NAČINU STUDIRANJA U ŠKOLSKOJ 2020./2021. GODINI - JAVNI I PRIVATNI FAKULTETI

U Federaciji BiH, visoko obrazovanje I i II ciklusa zdravstveni radnici stižu na 19 fakulteta zdravstvenog usmjerenja.

U pet kantona Federacije BiH djeluje 11 javnih fakulteta zdravstvenog usmjerenja:

1. Unsko-sanski kanton - Fakultet zdravstvenih studija
2. Tuzlanski kanton - Farmaceutski fakultet, Medicinski fakultet
3. Zeničko-dobojski kanton - Medicinski fakultet
4. Hercegovačko-neretvanski kanton - Fakultet zdravstvenih studija, Farmaceutski fakultet, Medicinski fakultet
5. Kanton Sarajevo - Fakultet zdravstvenih studija, Farmaceutski fakultet, Medicinski fakultet, Stomatološki fakultet sa klinikama.

U četiri kantona Federacije BiH djeluje 8 privatnih fakulteta zdravstvenog usmjerenja:

1. Tuzlanski kanton - Fakultet zdravstvenih nauka, Medicinski fakultet
2. Bosansko-podrinjski kanton - Fakultet zdravstvenih nauka
3. Srednjobosanski kanton - Farmaceutsko-zdravstveni fakultet, Fakultet zdravstvenih studija
4. Kanton Sarajevo - USSST-Medicinski fakultet, USSST-Stomatološki fakultet, USSST-Farmaceutski fakultet.

Ukupan broj upisanih studenata u školskoj 2020./2021. godini je 10.151. Od ukupnog broja upisanih, 8.961 student (88,3%) upisan je na javne fakultete, dok je njih 1.190 (11,7%) upisano na privatne fakultete. Studij u redovnom statusu u školskoj 2020./2021. godini upisalo je 4.800 (47,3%) studenata, od čega je na javnim fakultetima zdravstvenog usmjerenja upisan 4.241 (88%) student, dok je na privatnim fakultetima zdravstvenog usmjerenja upisano 559 (12%) redovnih studenata.

Samofinansirajućih redovnih studenata u školskoj 2020./2021. godini upisano je 4.556 (44,9%) i to 4.298 (94%) na javne i 258 (6%) na privatne fakultete zdravstvenog usmjerenja. U istoj školskoj godini upisano je 795 (7,8%) vanrednih studenata, 422 (53%) na javne i 373 (47%) na privatne fakultete zdravstvenog usmjerenja.

Tabela 1. Broj upisanih studenata na javne fakultete zdravstvenog usmjerenja/pregled po spolu za školsku 2020./2021. godinu

Table 1. Number of students enrolled in public health faculties/review by gender for the academic year 2020/2021

Naziv visokoškolske ustanove	Tip svojine	Ukupno	Žene	Upisani studenti					
				Redovni	Žene	Redovni/sa mofinansirajući	Žene	Vanredni	Žene
Unsko-sanski kanton									
Fakultet zdravstvenih studija	Javni	315	255	238	198	68	49	9	8
Tuzlanski kanton									
Farmaceutski fakultet	Javni	506	448	425	380	81	68	0	0
Medicinski fakultet	Javni	2236	1610	1741	1260	491	347	4	3
Zeničko-dobojski kanton									
Medicinski fakultet	Javni	426	338	197	155	229	183	0	0
Hercegovačko-neretvanski kanton									
Fakultet zdravstvenih studija	Javni	1118	857	14	13	969	727	135	117
Farmaceutski fakultet	Javni	167	152	25	22	142	130	0	0
Medicinski fakultet	Javni	563	384	3	3	525	359	35	22
Kanton Sarajevo									
Fakultet zdravstvenih studija	Javni	1029	761	460	372	330	235	239	154
Farmaceutski fakultet	Javni	870	774	343	314	527	460	0	0
Medicinski fakultet	Javni	1049	724	546	402	503	322	0	0
Stomatološki fakultet sa klinikama	Javni	682	481	249	194	433	287	0	0

Grafikon 1. Broj upisanih studenata na javne fakultete zdravstvenog usmjerenja 2020./2021. godine

Graph 1. Number of students enrolled in public health faculties in 2020/2021

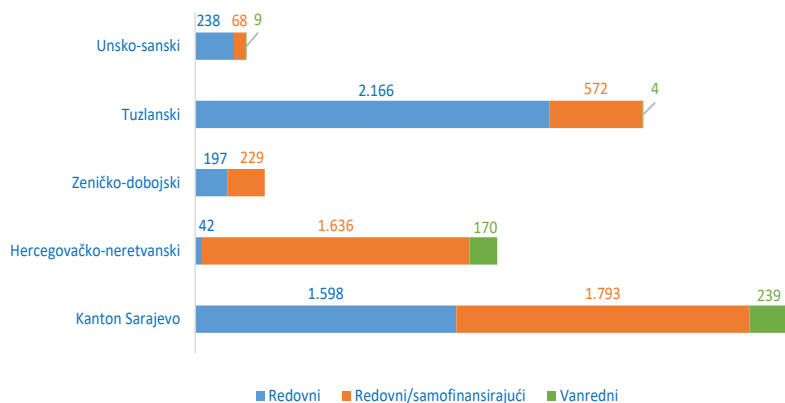

Tabela 2. Broj upisanih studenata na privatne fakultete zdravstvenog usmjerenja/pregled po spolu za školsku 2020./2021. godinu

Table 2. Number of students enrolled in private health faculties/review by gender for the academic year 2020/2021

Naziv visokoškolske ustanove	Tip svojine	Ukupno	Upisani studenti						
			Žene	Redovni	Žene	Redovni/sa mofinansirajući	Žene	Vanredni	Žene
Tuzlanski kanton									
Fakultet zdravstvenih nauka	Privatni	201	133	101	65	0	0	100	68
Medicinski fakultet	Privatni	53	22	50	21	0	0	3	1
Bosansko-podrinjski kanton									
Fakultet zdravstvenih nauka	Privatni	8	4	6	2	0	0	2	2
Srednjobosanski kanton									
Farmaceutsko-zdravstveni fakultet	Privatni	554	348	358	210	0	0	196	138
Fakultet zdravstvenih studija	Privatni	116	86	44	29	0	0	72	57
Kanton Sarajevo									
USST - Medicinski fakultet	Privatni	226	134	0	0	226	134	0	0
USST - Stomatološki fakultet	Privatni	26	16	0	0	26	16	0	0
USST - Farmaceutski fakultet	Privatni	6	5	0	0	6	5	0	0

Grafikon 2. Broj upisanih studenata na privatne fakultete zdravstvenog usmjerenja u 2020./2021. godini

Graph 2. Number of students enrolled in private health faculties in 2020/2021

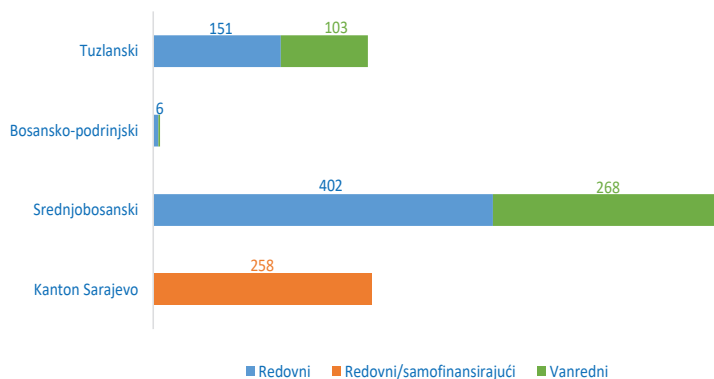

Tabela 3. Broj upisanih studenata na javne fakultete zdravstvenog usmjerenja/pregled po spolu i godinama studija za školsku 2020./2021. godinu

Table 3. Number of students enrolled in public health faculties/overview by gender and years of study for the academic year 2020/2021

Naziv visokoškolske ustanove	Tip svojine	Upisani studenti po godinama studija											
		Prva		Druga		Treća		Četvrta		Peta		Šesta	
		Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene
Unsko-sanski kanton													
Fakultet zdravstvenih studija	Javni	96	72	65	54	81	66	73	63	0	0	0	0
Tuzlanski kanton													
Farmaceutski fakultet	Javni	93	80	94	83	130	115	81	72	108	98	0	0
Medicinski fakultet	Javni	477	348	474	341	547	396	417	304	177	120	144	101
Zeničko-dobojski kanton													
Medicinski fakultet	Javni	150	123	138	109	89	66	43	38	6	2	0	0
Herecegovačko-neretvanski kanton													
Fakultet zdravstvenih studija	Javni	534	402	369	281	215	174	0	0	0	0	0	0
Farmaceutski fakultet	Javni	37	35	28	26	37	31	38	36	27	24	0	0
Medicinski fakultet	Javni	186	131	108	68	99	69	82	63	88	53	0	0
Kanton Sarajevo													
Fakultet zdravstvenih studija	Javni	364	277	246	175	204	161	215	148	0	0	0	0
Farmaceutski fakultet	Javni	121	112	136	118	167	146	159	146	213	183	74	69
Medicinski fakultet	Javni	162	109	291	210	178	126	165	110	111	83	142	86
Stomatološki fakultet sa klinikom	Javni	101	76	109	73	134	91	73	51	119	83	146	107

Grafikon 3. Broj upisanih studenata na javne fakultete zdravstvenog usmjerenja/pregled po godinama studija za školsku 2020./2021. godinu

Graph 3. Number of students enrolled in public health faculties/review by year of study for the academic year 2020/2021

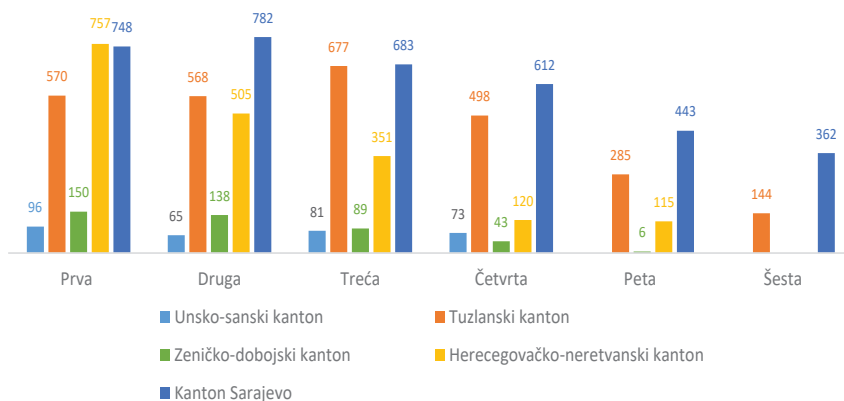

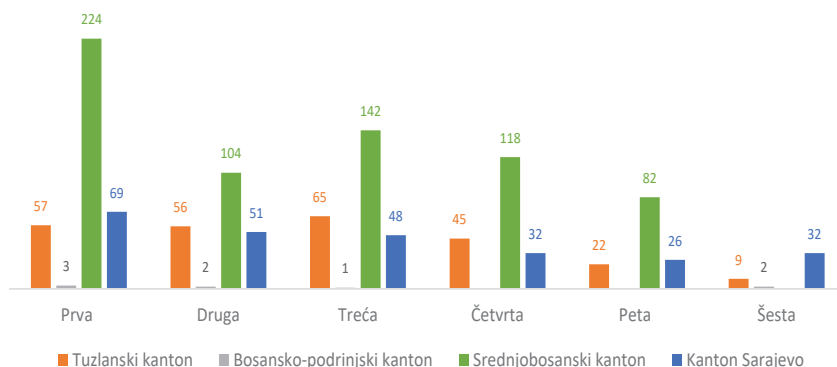
Tabela 4. Broj upisanih studenata na privatne fakultete zdravstvenog usmjerenja/pregled po spolu i godinama studija za školsku 2020./2021. godinu

Table 4. Number of students enrolled in private health faculties/overview by gender and years of study for the academic year 2020/2021

Naziv visokoškolske ustanove	Tip svojine	Upisani studenti po godinama studija											
		Prva		Druga		Treća		Četvrta		Peta		Šesta	
		Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene
Tuzlanski kanton													
Fakultet zdravstvenih nauka	Privatni	44	37	39	28	54	37	36	18	22	9	6	4
Medicinski fakultet	Privatni	13	7	17	8	11	3	9	2	0	0	3	2
Bosansko-podrinjski kanton													
Fakultet zdravstvenih nauka	Privatni	3	2	2	1	1	1	0	0	0	0	2	0
Srednjobosanski kanton													
Farmaceutsko-zdravstveni fakultet	Privatni	173	115	81	49	126	77	92	60	82	47	0	0
Fakultet zdravstvenih studija	Privatni	51	37	23	19	16	13	26	17	0	0	0	0
Kanton Sarajevo													
USST - Medicinski fakultet	Privatni	54	31	43	29	39	23	32	21	26	12	32	18
USST - Stomatološki fakultet	Privatni	9	4	8	5	9	7	0	0	0	0	0	0
USST - Farmaceutski fakultet	Privatni	6	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Grafikon 4. Broj upisanih studenata na privatne fakultete zdravstvenog usmjerenja/pregled po godinama studija za školsku 2020./2021. godinu

Graph 4. Number of students enrolled in private health faculties/review by year of study for the the academic year 2020/2021

Izvor podataka:

-Eurostat: Practising physicians; Dostupno na : <https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tps00044/default/table?lang=en>-Eurostat: Practising dentists, pharmacists and physiotherapists 2020; Dostupno na: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=File:Practising_dentists_pharmacists_and_physiotherapists_2020.png-Zdravstveno statistički godišnjak Federacije Bosne i Hercegovine 2021; Dostupno na : <https://www.rzjfbih.ba/wp-content/uploads/2022/10/2021-Publikacija-FINAL.pdf>

STUDENTI UPISANI NA MEDICINSKI, STOMATOLOŠKI, FARMACEUTSKI I FAKULTET ZDRAVSTVENIH STUDIJA PREMA NAČINU STUDIRANJA U ŠKOLSKOJ 2021./2022. GODINI - JAVNI I PRIVATNI FAKULTETI

Ukupan broj upisanih studenata u školskoj 2021./2022. godini je 10.119. Od ukupnog broja upisanih, njih 8.994 (88,9%) je upisano na javne fakultete, dok je 1.125 (11,1%) studenata upisano na privatne fakultete. Studij u redovnom statusu u školskoj 2021./2022. godini upisalo je 4.826 (47,7%) studenata, od čega je na javnim fakultetima zdravstvenog usmjerenja upisano 4.497 (93,2%) studenata, dok je na privatnim fakultetima zdravstvenog usmjerenja upisano 329 (6,8%) redovnih studenata. Samofinansirajućih redovnih studenata u školskoj 2021./2022. godini upisano je 4.492 (44,4%) i to 4.127 (91,9%) na javne i 365 (8,1%) na privatne fakultete zdravstvenog usmjerenja. U istoj školskoj godini upisan je 771 (7,6%) vanredan student, 340 (44,1%) na javne i 431 (55,9%) na privatne fakultete zdravstvenog usmjerenja.

Tabela 5. Broj upisanih studenata na javne fakultete zdravstvenog usmjerenja/pregled po spolu za školsku 2021./2022. godinu
Table 5. Number of students enrolled in public health faculties/review by gender for the academic year 2021/2022

Naziv visokoškolske ustanove	Tip svojine	Ukupno	Upisani studenti						
			Žene	Redovni	Žene	Redovni/sa mofinansirajući	Žene	Vanredni	Žene
Unsko-sanski kanton									
Fakultet zdravstvenih studija	Javni	395	323	297	250	67	51	31	22
Tuzlanski kanton									
Farmaceutski fakultet	Javni	453	401	411	367	42	34	0	0
Medicinski fakultet	Javni	2277	1683	1824	1323	451	359	2	1
Zeničko-dobojski kanton									
Medicinski fakultet	Javni	469	364	196	152	273	212	0	0
Hercegovačko-neretvanski kanton									
Fakultet zdravstvenih studija	Javni	1076	844	100	70	799	622	177	152
Farmaceutski fakultet	Javni	156	144	14	13	142	131	0	0
Medicinski fakultet	Javni	610	422	31	18	579	404	0	0
Kanton Sarajevo									
Fakultet zdravstvenih studija	Javni	999	780	430	363	439	323	130	94
Farmaceutski fakultet	Javni	881	785	424	387	457	398	0	0
Medicinski fakultet	Javni	1037	737	523	395	514	342	0	0
Stomatološki fakultet sa klinikama	Javni	611	428	247	192	364	236	0	0

Grafikon 5. Broj upisanih studenata na javne fakultete zdravstvenog usmjerenja 2021./2022. godine
 Graph 5. Number of students enrolled in public health faculties in 2021/2022

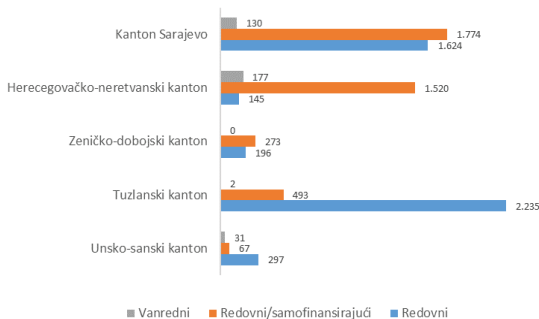

Tabela 6. Broj upisanih studenata na privatne fakultete zdravstvenog usmjerenja/pregled po spolu za školsku 2021./2022. godinu
 Table 6. Number of students enrolled in private health faculties/review by gender for the academic year 2021/2022

Naziv visokoškolske ustanove	Tip svojine	Ukupno	Upisani studenti						
			Žene	Redovni	Žene	Redovni/samofinansirajući	Žene	Vanredni	Žene
Tuzlanski kanton									
Fakultet zdravstvenih nauka	Privatni	173	124	4	3	69	49	100	72
Medicinski fakultet	Privatni	49	22	14	2	34	19	1	1
Bosansko-podrinjski kanton									
Fakultet zdravstvenih nauka	Privatni	13	10	0	0	5	4	8	6
Srednjobosanski kanton									
Farmaceutsko-zdravstveni fakultet	Privatni	465	307	291	186	0	0	174	121
Fakultet zdravstvenih studija	Privatni	168	126	20	12	0	0	148	114
Kanton Sarajevo									
USST - Medicinski fakultet	Privatni	217	133	0	0	217	133	0	0
USST - Stomatološki fakultet	Privatni	31	19	0	0	31	19	0	0
USST - Farmaceutski fakultet	Privatni	9	9	0	0	9	9	0	0

Grafikon 6. Broj upisanih studenata na privatne fakultete zdravstvenog usmjerenja u 2021./2022. godini
 Graph 6. Number of students enrolled in private health faculties in 2021/2022

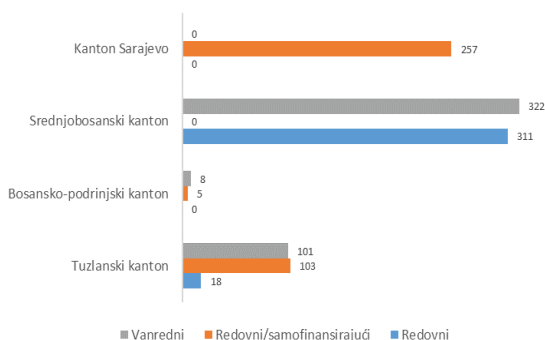

Tabela 7. Broj upisanih studenata na javne fakultete zdravstvenog usmjerenja/pregled po spolu i godinama studija za školsku 2021./2022. godinu

Table 7. Number of students enrolled in public health faculties/overview by gender and years of study for the academic year 2021/2022

Naziv visokoškolske ustanove	Tip svojine	Upisani studenti po godinama studija											
		Prva		Druga		Treća		Četvrta		Peta		Šesta	
		Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene
Unsko-sanski kanton													
Fakultet zdravstvenih studija	Javni	88	70	85	67	121	106	101	80	0	0	0	0
Tuzlanski kanton													
Farmaceutski fakultet	Javni	86	75	100	89	121	108	65	57	81	72	0	0
Medicinski fakultet	Javni	473	378	493	345	572	435	387	290	203	138	149	97
Zeničko-dobojski kanton													
Medicinski fakultet	Javni	143	111	162	133	75	59	66	45	18	15	5	1
Herecegovačko-neretvanski kanton													
Fakultet zdravstvenih studija	Javni	458	369	380	281	238	194	0	0	0	0	0	0
Farmaceutski fakultet	Javni	24	22	32	31	38	34	40	37	22	20	0	0
Medicinski fakultet	Javni	135	95	110	83	104	66	94	62	79	64	88	52
Kanton Sarajevo													
Fakultet zdravstvenih studija	Javni	400	315	279	214	167	121	153	130	0	0	0	0
Farmaceutski fakultet	Javni	154	136	184	164	112	99	137	120	182	165	112	101
Medicinski fakultet	Javni	187	127	281	208	201	145	131	89	134	92	103	76
Stomatološki fakultet sa klinikama	Javni	120	86	97	71	92	64	116	80	87	56	99	71

Grafikon 7. Broj upisanih studenata na javne fakultete zdravstvenog usmjerenja/pregled po godinama studija za školsku 2021./2022. godinu

Graph 7. Number of students enrolled in public health faculties/review by year of study for the academic year 2021/2022

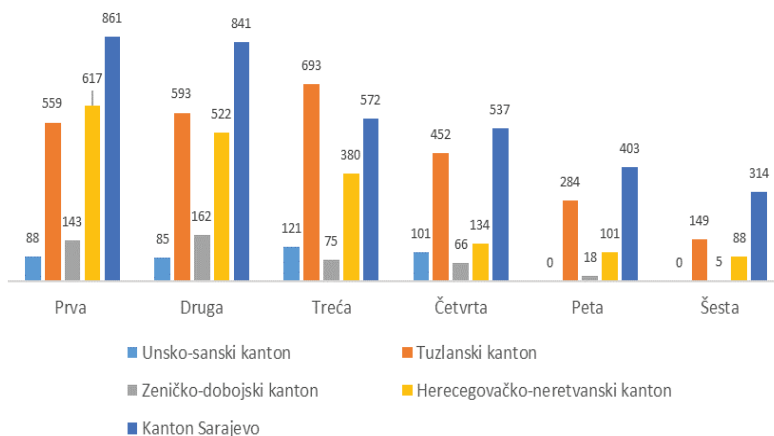

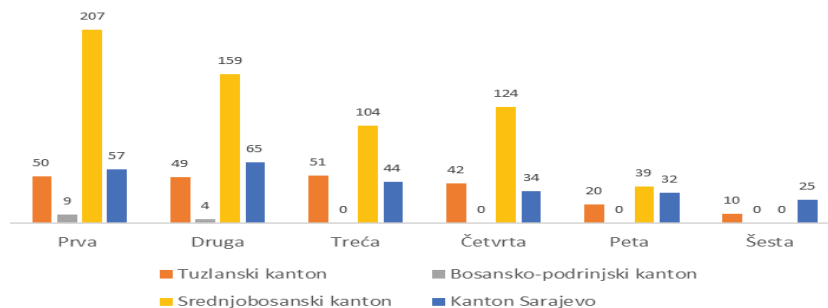
Tabela 8. Broj upisanih studenata na privatne fakultete zdravstvenog usmjerenja/pregled po spolu i godinama studija za školsku 2021./2022. godinu

Table 8. Number of students enrolled in private health faculties/overview by gender and years of study for the academic year 2021/2022

Naziv visokoškolske ustanove	Tip svojine	Upisani studenti po godinama studija											
		Prva		Druga		Treća		Četvrta		Peta		Šesta	
		Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene
Tuzlanski kanton													
Fakultet zdravstvenih nauka	Privatni	38	27	39	35	40	29	36	23	11	5	9	5
Medicinski fakultet	Privatni	12	6	10	4	11	6	6	3	9	2	1	1
Bosansko-podrinjski kanton													
Fakultet zdravstvenih nauka	Privatni	9	8	4	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Srednjobosanski kanton													
Farmaceutsko-zdravstveni fakultet	Privatni	133	86	119	87	76	45	98	65	39	24	0	0
Fakultet zdravstvenih studija	Privatni	74	51	40	31	28	22	26	22	0	0	0	0
Kanton Sarajevo													
USSST - Medicinski fakultet	Privatni	45	28	53	33	37	24	25	16	32	20	25	12
USSST - Stomatološki fakultet	Privatni	8	4	7	3	7	5	9	7	0	0	0	0
USSST - Farmaceutski fakultet	Privatni	4	4	5	5	0	0	0	0	0	0	0	0

Grafikon 8. Broj upisanih studenata na privatne fakultete zdravstvenog usmjerenja/pregled po godinama studija za školsku 2021./2022. godinu

Graph 8. Number of students enrolled in private health faculties/review by year of study for the the academic year 2021/2022

Zaposleni u zdravstvenim ustanovama u Federaciji BiH

Tabela 9 a. Troškovi studija upisanih i diplomiranih studenata u akademskoj 2020./2021. godini

Table 9a. Costs of tuition for enrolled and graduated students in the academic year 2020/2021

Visokoškolske ustanove (kanton, naziv, svojina, trajanje)				Upisani studenti akademski godina 2020/21.				Ukupan broj upisanih studenata visokoškolskih ustanova - po kantonima -
Kanton	Naziv visokoškolske ustanove	Tip svojine Javni/Privatni	Trajanje ciklusa studija - godina -	Ukupno	Redovni	redovni samofinansirajući	Vanredni	
Kanton Sarajevo	Fakultet zdravstvenih studija	Javni	4	1029	460	330	239	3888
	Farmaceutski fakultet		5	870	343	527	0	
	Medicinski fakultet		6	1049	546	503	0	
	Stomatološki fakultet sa klinikama		6	682	249	433	0	
	USST - Medicinski fakultet	Privatni	6	226	0	226	0	
	USST - Stomatološki fakultet		6	26	0	26	0	
	USST - Farmaceutski fakultet		5	6	0	6	0	
Tuzlanski kanton	Farmaceutski fakultet	Javni	5	506	425	81	0	2996
	Medicinski fakultet		6	2236	1741	491	4	
	Fakultet zdravstvenih nauka	Privatni	4	201	101	0	100	
	Medicinski fakultet		6	53	50	0	3	
Zeničko-dobojski kanton	Medicinski fakultet	Javni	6	426	197	229	0	426
Hercegovačko-neretvanski kanton	Fakultet zdravstvenih studija	Javni	4	1118	14	969	135	1848
	Farmaceutski fakultet		5	167	25	142	0	
	Medicinski fakultet - Odsjek medicina -		6	563	3	525	35	
	- Odsjek dentalna medicina -							
Unsko-sanski kanton	Fakultet zdravstvenih studija	Javni	4	315	238	68	9	315
Srednjobosanski kanton	Farmaceutsko-zdravstveni fakultet - Smjer stomatologija -	Privatni	5	554	358	0	196	670
	- Smjer farmacija -							
	Fakultet zdravstvenih studija		4	116	44	0	72	
Bosansko-podrinjski kanton	Fakultet zdravstvenih nauka	Privatni	4	8	6	0	2	8
								10151

Tabela 9 b. Troškovi studija upisanih i diplomiranih studenata u akademskoj 2020./2021. godini

Table 9b. Costs of tuition for enrolled and graduated students in the academic year 2020/2021

Troškovi studiranja (akademski godina 2020/21.) - po godini -						Diplomirani studenti u 2020. godini		
Troškovi studiranja po - godinu -	Troškovi studiranja po - ciklus -	*Pretpostavka Ukupni troškovi studiranja studenata na studijama zdravstvenog usmjerenja - po godini -		*Pretpostavka Ukupni troškovi studiranja studenata na studijama zdravstvenog usmjerenja - po ciklusu -		Ukupno	Žene	*Pretpostavka Ukupna izdvajanja po ciklusu studija za diplomirane studente - po kantonima -
3,000 KM	12,000 KM	3,087,000 KM		12,348,000 KM		81	61	
3,000 KM	15,000 KM	2,610,000 KM		13,050,000 KM		125	101	
6,000 KM	36,000 KM	6,294,000 KM		37,764,000 KM		120	71	
7,000 KM	42,000 KM	4,774,000 KM		28,644,000 KM		127	81	
			20,751,100 KM		115,629,900 KM			15,003,900 KM
15,450 KM	92,700 KM	3,491,700 KM		20,950,200 KM		27	13	
15,450 KM	92,700 KM	401,700 KM		2,410,200 KM		0	0	
15,450 KM	77,250 KM	92,700 KM		463,500 KM		0	0	
1,800 KM	9,000 KM	910,800 KM		4,554,000 KM		67	61	
1,800 KM	10,800 KM	4,024,800 KM		24,148,800 KM		277	182	
3,800 KM	15,200 KM	763,800 KM	6,229,400 KM	3,055,200 KM	34,938,000 KM	31	23	4,125,800 KM
10,000 KM	60,000 KM	530,000 KM		3,180,000 KM		1	1	
1,500 KM	9,000 KM	639,000 KM	639,000 KM	3,834,000 KM	3,834,000 KM	23	16	207,000 KM
1,800 KM	7,200 KM	2,012,400 KM		8,049,600 KM		270	208	
3,000 KM	15,000 KM	501,000 KM	4,202,400 KM	2,505,000 KM	20,688,600 KM	30	24	3,384,000 KM
3,000 KM	18,000 KM	1,689,000 KM		10,134,000 KM		55	31	
800 KM	3,200 KM	252,000 KM	252,000 KM	1,008,000 KM	1,008,000 KM	77	64	246,400 KM
5,000 KM	25,000 KM	2,270,000 KM	3,234,000 KM	13,850,000 KM	15,706,000 KM	74	46	2,314,000 KM
4,000 KM	16,000 KM	464,000 KM		1,856,000 KM		29	26	
2,500 KM	10,000 KM	20,000 KM	20,000 KM	80,000 KM	80,000 KM	0	0	0 KM
			35,327,900 KM		191,884,500 KM	1414		25,281,100 KM

Zaposleni u zdravstvenim ustanovama u Federaciji BiH

Tabela 10 a. Troškovi studija upisanih i diplomiranih studenata u akademskoj 2021./2022. godini
 Table 10a. Costs of tuition for enrolled and graduated students in the academic year 2021/2022

Visokoškolske ustanove (kanton, naziv, svojina, trajanje)				Upisani studenti akademska godina 2021/22.				
Kanton	Naziv visokoškolske ustanove	Tip svojine Javni/Privatni	Trajanje ciklusa studija - godina -	Ukupno	Redovni	redovni samofinansirajući	Vanredni	Ukupan broj upisanih studenata visokoškolskih ustanova - po kantonima -
Kanton Sarajevo	Fakultet zdravstvenih studija	Javni	4	999	430	439	130	3785
	Farmaceutski fakultet		5	881	424	457	0	
	Medicinski fakultet		6	1037	523	514	0	
	Stomatološki fakultet sa klinikama		6	611	247	364	0	
	USST - Medicinski fakultet		6	217	0	217	0	
	USST - Stomatološki fakultet	Privatni	6	31	0	31	0	
	USST - Farmaceutski fakultet		5	9	0	9	0	
Tuzlanski kanton	Farmaceutski fakultet	Javni	5	453	411	42	0	2952
	Medicinski fakultet		6	2277	1824	451	2	
	Fakultet zdravstvenih nauka	Privatni	4	173	4	69	100	
	Medicinski fakultet		6	49	14	34	1	
Zeničko-dobojski kanton	Medicinski fakultet	Javni	6	469	196	273	0	469
Herecegovačko-neretvanski kanton	Fakultet zdravstvenih studija	Javni	4	1076	100	799	177	1842
	Farmaceutski fakultet		5	156	14	142	0	
	Medicinski fakultet - Odsjek medicina - Odsjek dentalna medicina -		6	610	31	579	0	
Unsko-sanski kanton	Fakultet zdravstvenih studija	Javni	4	395	297	67	31	395
Srednjobosanski kanton	Farmaceutsko-zdravstveni fakultet - Smjer stomatologija - Smjer farmacija -	Privatni	5	465	291	0	174	633
	Fakultet zdravstvenih studija		4	168	20	0	148	
Bosansko-podrinjski kanton	Fakultet zdravstvenih nauka	Privatni	4	13	0	5	8	13
								10089

Tabela 10 b. Troškovi studija upisanih i diplomiranih studenata u akademskoj 2021./2022. godini
 Table 10b. Costs of tuition for enrolled and graduated students in the academic year 2021/2022

Troškovi studiranja (akademska godina 2021/22.) - po godini -					Diplomirani studenti u 2021/22. godini		
Troškovi studiranja po studentu - godina -	Troškovi studiranja po studentu - ciklus -	*Pretpostavka Ukupni troškovi studiranja studenata na studijama zdravstvenog usmjerenja - po godini -	*Pretpostavka Ukupni troškovi studiranja studenata na studijama zdravstvenog usmjerenja - po ciklusu -			*Pretpostavka Ukupna izdvajanja po ciklusu studija za diplomirane studente - po kantonima -	
3.000 KM	12.000 KM	2.997.000 KM		11.988.000 KM		222 162	
3.000 KM	15.000 KM	2.643.000 KM		13.215.000 KM		104 91	
6.000 KM	36.000 KM	6.222.000 KM		37.332.000 KM		124 80	
7.000 KM	42.000 KM	4.277.000 KM	20.109.650 KM	25.662.000 KM	111.881.850 KM	137 102	
15.450 KM	92.700 KM	3.352.650 KM		20.115.900 KM		32 18	
15.450 KM	92.700 KM	478.950 KM		2.873.700 KM		0 0	
15.450 KM	77.250 KM	139.050 KM		695.250 KM		0 0	
1.800 KM	9.000 KM	815.400 KM		4.077.000 KM		43 36	
1.800 KM	10.800 KM	4.098.600 KM	6.061.400 KM	24.591.600 KM	34.238.200 KM	237 188	
3.800 KM	15.200 KM	657.400 KM		2.629.600 KM		56 42	
10.000 KM	60.000 KM	490.000 KM		2.940.000 KM		3 3	
1.500 KM	9.000 KM	703.500 KM	703.500 KM	4.221.000 KM	4.221.000 KM	44 30	
1.800 KM	7.200 KM	1.936.800 KM		7.747.200 KM		181 148	
3.000 KM	15.000 KM	468.000 KM	4.234.800 KM	2.340.000 KM	21.067.200 KM	27 24	
3.000 KM	18.000 KM	1.830.000 KM		10.980.000 KM		34 22	
800 KM	3.200 KM	316.000 KM	316.000 KM	1.264.000 KM	1.264.000 KM	84 65	
5.000 KM	25.000 KM	2.325.000 KM	2.997.000 KM	11.625.000 KM	14.313.000 KM	43 29	
4.000 KM	16.000 KM	672.000 KM		2.688.000 KM		47 37	
2.500 KM	10.000 KM	32.500 KM	32.500 KM	130.000 KM	130.000 KM	2 0	
			34.454.850 KM		187.115.250 KM	1420	
						26.218.200 KM	

TROŠKOVI STUDIJA NA FAKULTETIMA ZDRAVSTVENOG USMJERENJA ZA AKADEMSKU 2020./2021. GODINU

U Federaciji BiH, na fakultetima zdravstvenog usmjerenja, u akademskoj 2020./2021. godini upisan je **10.151** student.

Za finansiranje godine studija u Federaciji BiH prikazuju se izdvajanja u najvećim iznosima u Kantonu Sarajevo i to:

- 7.000 KM (Stomatološki fakultet sa klinikama)
- 6.000 KM (Medicinski fakultet)
- 3.000 KM (Farmaceutski fakultet i Fakultet zdravstvenih studija).

Za finansiranje godine studija upisanih studenata na javnim i privatnim visokoškolskim ustanovama za akademsku 2020./2021. godinu u Federaciji BiH procjenjuju se troškovi studiranja u iznosu 35.327.900 KM i to u najvećim iznosima u Kantonu Sarajevo (20.751.100 KM), Tuzlanskom (6.229.400 KM) i Hercegovačko-neretvanskom kantonu (4.202.400 KM).

Za finansiranje ciklusa studija upisanih studenata na javnim i privatnim visokoškolskim ustanovama u Federaciji BiH za akademsku 2020./2021. godinu procjenjuju se troškovi studiranja 191.884.500 KM i to u najvećim iznosima u Kantonu Sarajevo (115.629.900 KM), Tuzlanskom (34.938.000 KM) i Hercegovačko-neretvanskom kantonu (20.688.600 KM).

U Federaciji BiH, u akademskoj 2020./2021. godini diplomiralo je 1.414 studenata na fakultetima zdravstvenog usmjerenja. Procjenjuje se da je za ciklus studija u trajanju 4, 5 i 6 godina, u zavisnosti kojeg fakulteta su diplomanti, izdvojeno 25.281.100 KM.

TROŠKOVI STUDIJA NA FAKULTETIMA ZDRAVSTVENOG USMJERENJA ZA AKADEMSKU 2021./2022. GODINU

U Federaciji BiH, na fakultetima zdravstvenog usmjerenja, u akademskoj 2021./2022. godini upisano je **10.089** studenata.

Za finansiranje godine studija u Federaciji BiH prikazuju se izdvajanja u najvećim iznosima u Kantonu Sarajevo i to:

- 7000 KM (Stomatološki fakultet sa klinikama)
- 6000 KM (Medicinski fakultet)
- 3000 KM (Farmaceutski fakultet i Fakultet zdravstvenih studija).

Za finansiranje godine studija upisanih studenata na javnim i privatnim visokoškolskim ustanovama za akademsku 2021./2022. godinu u Federaciji BiH procjenjuju se troškovi studiranja u iznosu 34.454.850 KM i to u najvećim iznosima u Kantonu Sarajevo (20.109.650 KM), Tuzlanskom (6.061.400 KM) i Hercegovačko-neretvanskom kantonu (4.234.800 KM).

Za finansiranje ciklusa studija upisanih studenata na javnim i privatnim visokoškolskim ustanovama u Federaciji BiH za akademsku 2021./2022. godinu procjenjuju se troškovi studiranja 187.115.250 KM i to u najvećim iznosima u Kantonu Sarajevo (111.881.850 KM), Tuzlanskom (34.238.200 KM) i Hercegovačko-neretvanskom kantonu (14.313.000 KM).

U Federaciji BiH, u akademskoj 2021./2022. godini diplomiralo je 1.420 studenata na fakultetima zdravstvenog usmjerenja. Procjenjuje se da je za ciklus studija u trajanju 4, 5 ili 6 godina, u zavisnosti kojeg fakulteta su diplomanti, izdvojeno 26.218.200 KM.

MIGRACIJE

ZDRAVSTVENIH RADNIKA

Migracije zdravstvenih radnika

Međunarodna organizacija za migracije (International Organization for Migration-IOM) u svojoj publikaciji „Migracije zdravstvenih radnika i stručnjaka u oblasti informaciono-komunikacijskih tehnologija iz Bosne i Hercegovine“ prenosi da Svjetska zdravstvena organizacije predviđa da će do 2030. doći do globalnog deficita od 18 miliona doktora medicine i medicinskih sestara, uglavnom u zemljama s niskim i nižim srednjim dohotkom.

Iako će manje razvijene zemlje biti najizraznije pogođene krizom globalne ponude zdravstvenih radnika, zemlje na različitim nivoima društveno-ekonomskog razvoja suočit će se sa izazovom da obrazuju, zapošljavaju, raspoređuju i zadrže svoje zdravstveno osoblje.

Nedostatak zdravstvenih radnika je globalan fenomen, budući da razvijene zemlje privlače i zapošljavaju zdravstvene radnike iz cijelog svijeta kako bi popunili domaći deficit, ovaj će se deficit najsnažnije osjetiti u slabije razvijenim zemljama.

Posebno su važni podaci o iseljavanju visokokvalifikovanih stručnjaka iz ovog sektora – doktora medicine, doktora stomatologije i magistara farmacije. Broj ovih iseljenika je značajan i pokazuje da veliki broj mladih i stručnih doktora odlazi iz Bosne i Hercegovine na rad u zemlje Evropske unije, među kojima je Njemačka najprivlačnija destinacija za zdravstvene radnike. |

Prema podacima IOM-a oko 1.000 doktora medicine i 200 doktora specijalista otišlo je iz Bosne i Hercegovine na rad u inostranstvo u posljednjih pet godina. Prema podacima Njemačke zdravstvene asocijacije (Bundesärztekammer), do 31. decembra 2019. godine u Njemačkoj je bilo registrovano 580 doktora iz Bosne i Hercegovine, među kojima 33 bez zaposlenja u zdravstvenom sektoru.

Iz zemlje odlaze srednjoškolski maturanati iz zdravstvenog sektora odmah po završetku školovanja ali i medicinske sestre/tehničari sa dugogodišnjim iskustvom.

Glavni pokretači iseljavanja zdravstvenih radnika

Politički i pravni: politička nesigurnost i korupcije, omogućavajući pravni okvir i aktivne politike zapošljavanja u odredišnim zemljama

Ekonomski: mogućnosti zapošljavanja, razlike u platama, uslovi rada i prilike za napredovanje u karijeri, penziono osiguranje

Društveni: obrazovanje, zdravstvena zaštita, pristrasnost medija i povećan pristup informacijama, porodica

Drugi: zagađenje okoliša, Covid-19 (od 2020. godine)

Nezaposlenost zdravstvenih radnika u cijeloj Bosni i Hercegovini djeluje kao poticajni faktor za iseljavanje, ali ima različite učinke na različite grupe zdravstvenih radnika.

Sektorska nezaposlenost je značajan pokretač iseljavanja medicinskih sestara i njegovatelja, dok to nije slučaj s doktorima i specijalistima, koji uglavnom napuštaju vodeće položaje prilikom iseljavanja.

Istraživači iz područja medicinskih nauka, kao što su doktoranti i postdoktoranti, kao i drugo visokospecijalizovano medicinsko osoblje, također se suočavaju s poteškoćama u pronalaženju zaposlenja u Bosni i Hercegovini.

Nezaposlenost medicinskih sestara/tehničara prouzrokovana je njihovom hiperprodukcijom od strane srednjih medicinskih škola i fakulteta, dok je nezaposlenost doktora i doktora specijalista posljedica prekvalifikovanosti i nerazvijenog ekosistema naučnog istraživanja, nedovoljnog da apsorbuje visokospecijalizovano osoblje. (IOM, 2022)

Uticaj iseljavanja zdravstvenih radnika

U posljednjih pet godina nisu primjećene značajne promjene u broju zaposlenih u zdravstvenim ustanovama u cijeloj Bosni i Hercegovini.

Moguće smanjenje broja zdravstvenih radnika zbog iseljavanja manje ugrožava funkcionisanje zdravstvenog sistema nego gubitak kvalitetnih medicinskih sestara/tehničara i doktora sa dugogodišnjim iskustvom.

Interne migracije-odlazak zdravstvenih radnika iz većih zdravstvenih ustanova često je neprimjetan jer ih zamjene zdravstveni radnici iz manjih gradova što za rezultat ima deficit određenih kadrova u manjim i izolovanim zajednicama.

Smanjena dostupnost zdravstvene zaštite- upućivanje pacijenata u zdravstvene ustanove u drugim gradovima, duže čekanje na određene zdravstvene usluge, korištenje privatnih zdravstvenih usluga.

Preporuke za jačanje radne snage u zdravstvu prema Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji i
Međunarodnoj organizaciji za migracije

	Uskladiti obrazovanje s potrebama stanovništva i zahtjevima zdravstvenih usluga	
	Izgraditi registar zdravstvenih radnika	
	Iskoristiti mogućnosti kojenuđi digitalna tehnologija	
	Razviti strategije koje pomažu u rješavanju regionalnih razlika u broju zdravstvenih radnika unutar države	
	Stvoriti radne uslove koji promoviraju zdravu ravnotežu između posla i privatnog života	
	Zaštititi opšte i mentalno zdravlje radne snage	
	Ojačati menadžment zdravstvenih ustanova	
	Povećati ulaganja u obrazovanje, razvoj i zaštitu radne snage	
	Unaprijediti korištenje finansijskih sredstava kreirajući inovativne politike za razvoj radne snage	
	Izgraditi strategiju za smanjenje iseljavanja zdravstvenih radnika iz države	
	Poboljšati prenos znanja iseljenih zdravstvenih radnika na one koji ostaju u državi	

Prikaz stope i ukupnog broja doktora medicine, doktora stomatologije, magistara farmacije i medicinskih sestara/tehničara prema zadnjim dostupnim podacima u Federaciji Bosne i Hercegovne, zemljama regiona i Evrope

Izvor podataka: WHO Regional Office for Europe. Health and care workforce in Europe: time to act. Copenhagen, 2022. Dostupno na: <https://www.who.int/europe/publications/i/item/9789289058339>

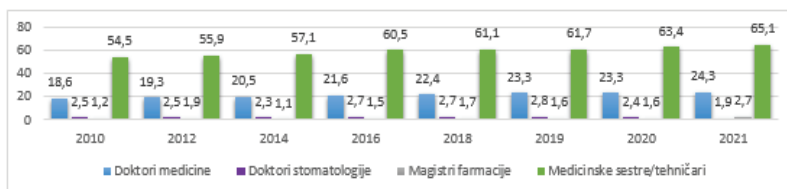

Federacija Bosne i Hercegovine

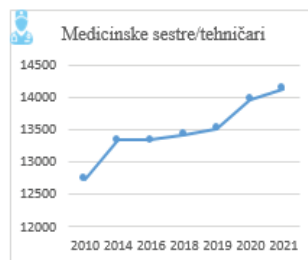
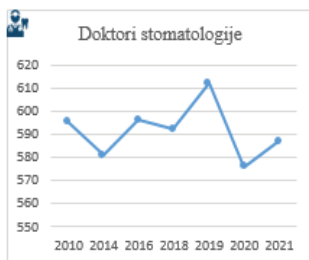
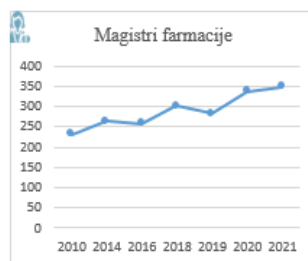
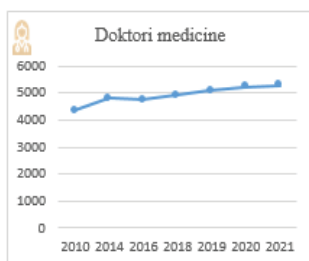

Procjena ukupnog broja stanovnika (2021.): 2.168.602

Broj zdravstvenih radnika na 10 000 stanovnika

Zdravstveni radnici ukupan broj-trendovi

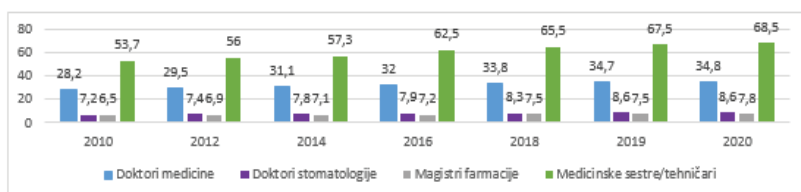

Hrvatska

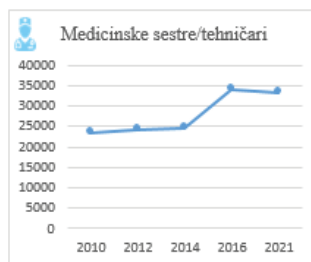
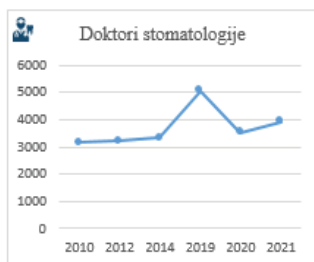
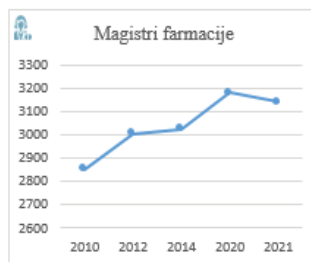
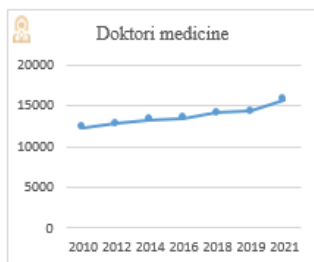

Broj stanovnika: 4.096.869

Broj zdravstvenih radnika na 10 000 stanovnika

Zdravstveni radnici ukupan broj-trendovi

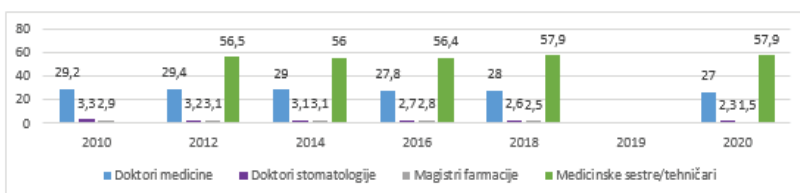

Srbija

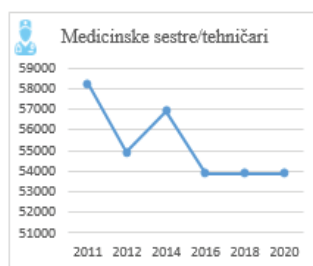
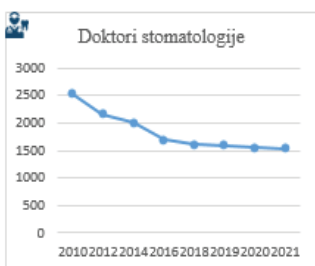
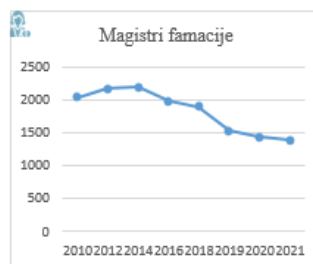
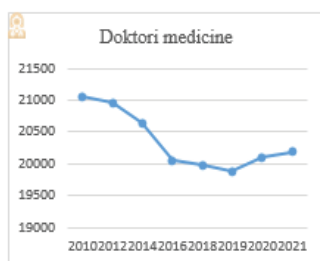

Broj stanovnika: 7.358.005

Broj zdravstvenih radnika na 10 000 stanovnika

Zdravstveni radnici ukupan broj-trendovi

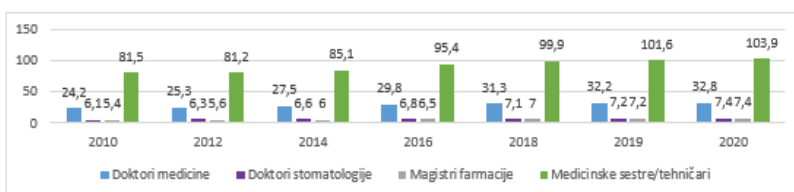

Slovenija

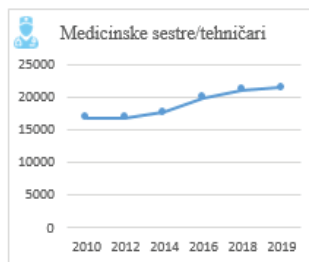
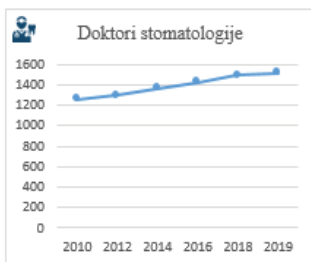
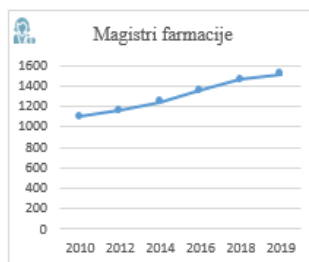
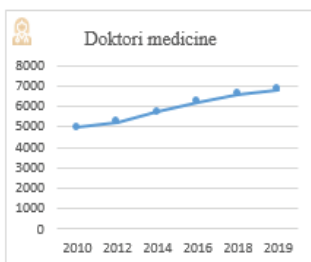

Broj stanovnika: 2.117.641

Broj zdravstvenih radnika na 10 000 stanovnika

Zdravstveni radnici ukupan broj-trendovi

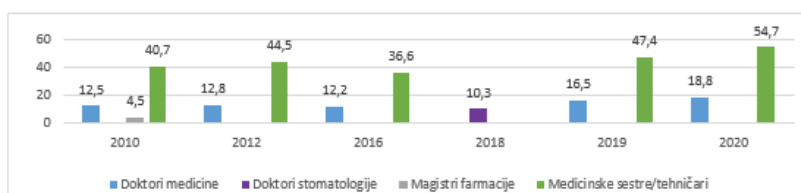

Albanija

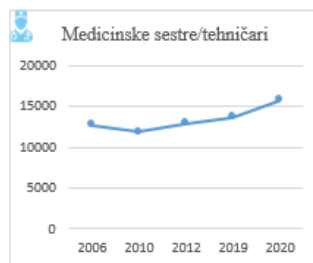
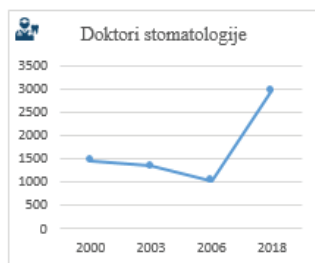
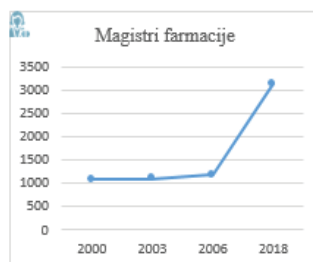
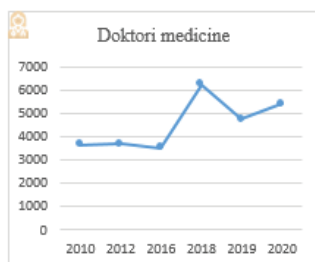

Broj stanovnika: 2.866.849

Broj zdravstvenih radnika na 10 000 stanovnika

Zdravstveni radnici ukupan broj-trendovi

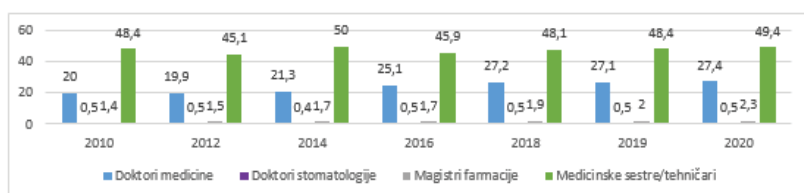

Crna Gora

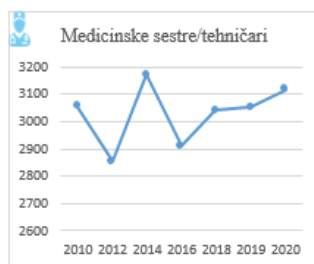
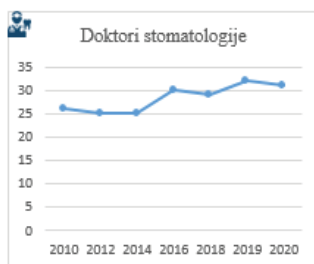
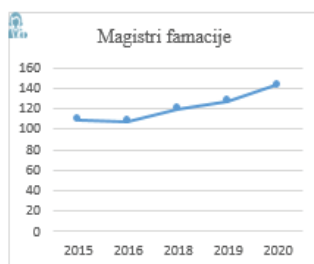
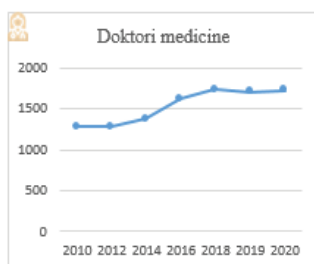

Broj stanovnika: 629.048

Broj zdravstvenih radnika na 10 000 stanovnika

Zdravstveni radnici ukupan broj-trendovi

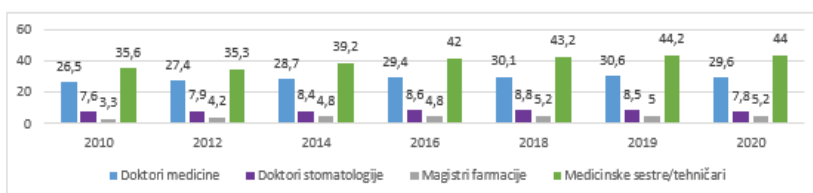

Sjeverna Makedonija

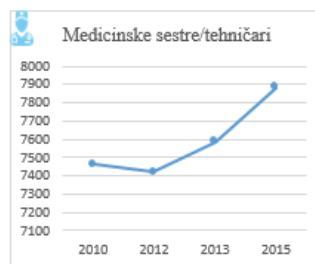
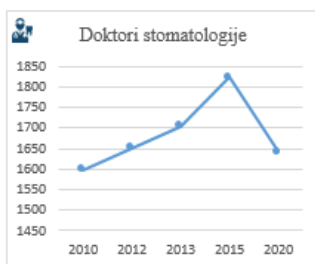
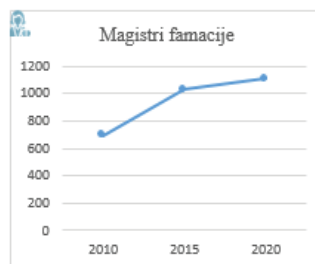
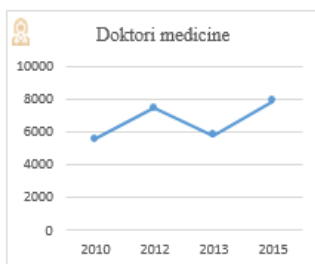

Broj stanovnika: 2.111.072

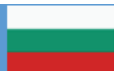
Broj zdravstvenih radnika na 10 000 stanovnika

Zdravstveni radnici ukupan broj-trendovi

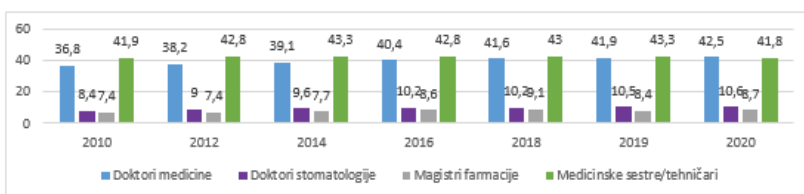

Bugarska

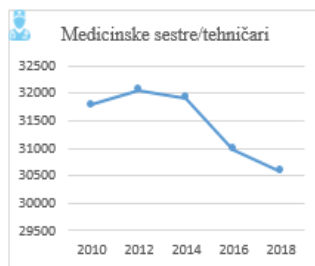
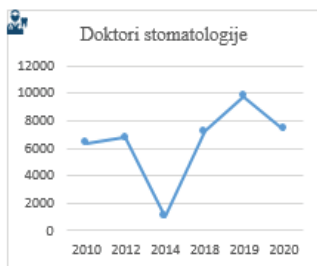
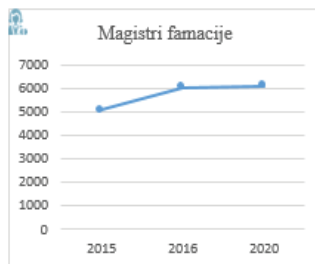
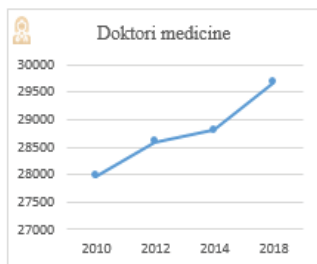

Broj stanovnika: 6.979.175

Broj zdravstvenih radnika na 10 000 stanovnika

Zdravstveni radnici ukupan broj-trendovi

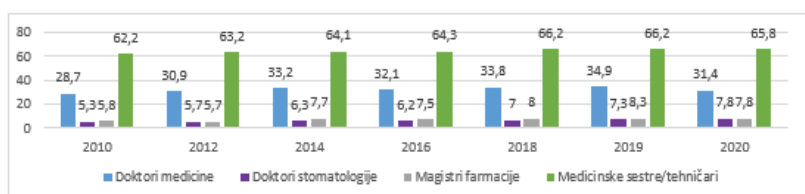

Mađarska

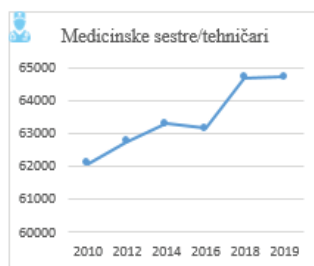
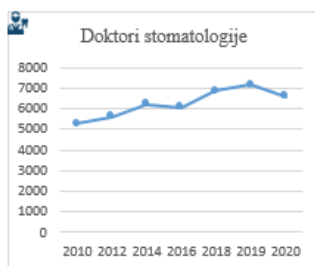
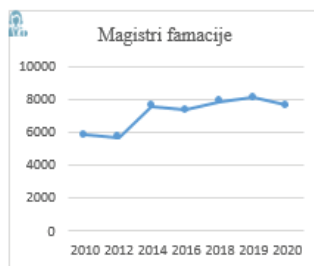
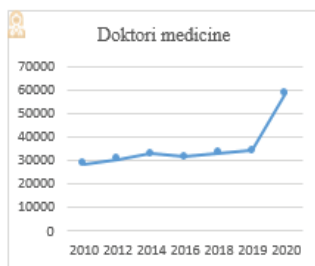

Broj stanovnika: 9.750.573

Broj zdravstvenih radnika na 10 000 stanovnika

Zdravstveni radnici ukupan broj-trendovi

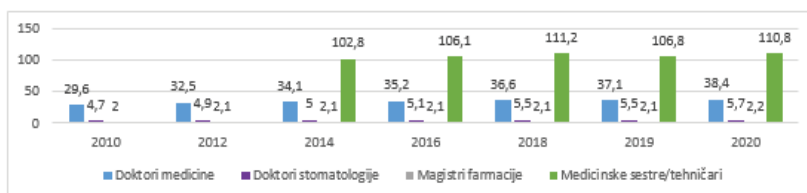

Holandija

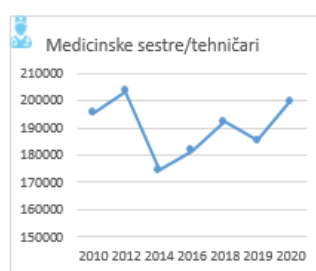
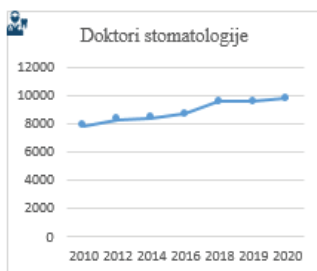
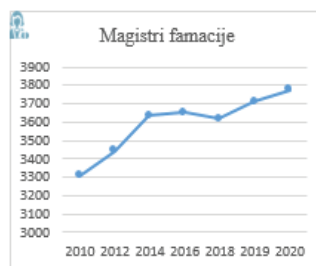
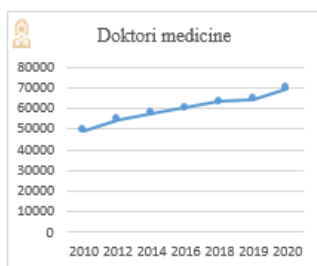

Broj stanovnika: 17.434.557

Broj zdravstvenih radnika na 10 000 stanovnika

Zdravstveni radnici ukupan broj-trendovi

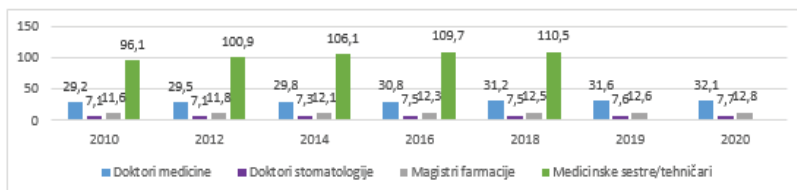

Belgija

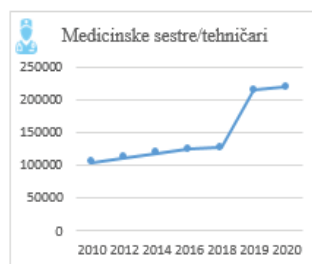
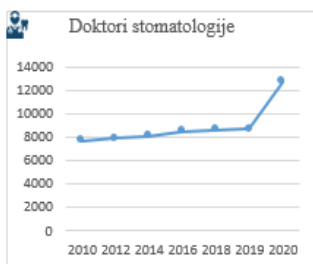
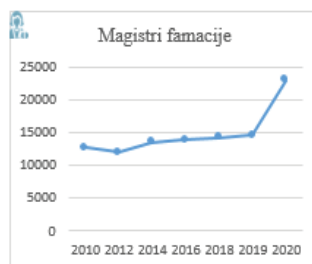
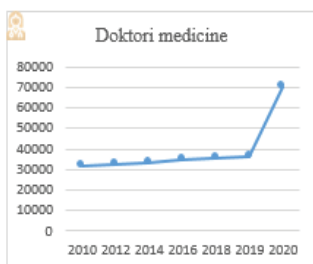

Broj stanovnika: 11.561.717

Broj zdravstvenih radnika na 10 000 stanovnika

Zdravstveni radnici ukupan broj-trendovi

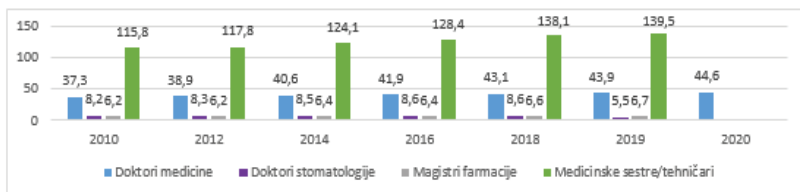

Njemačka

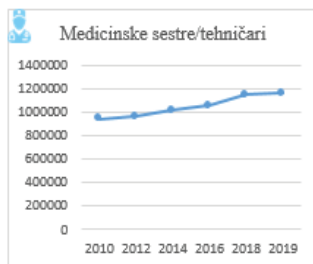
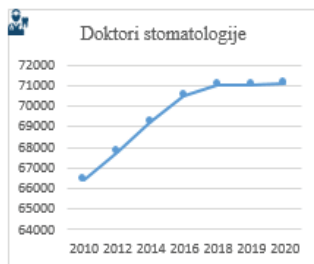
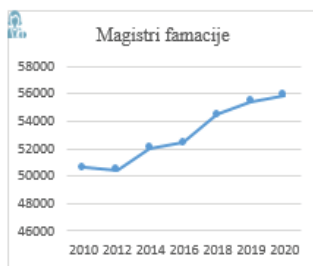
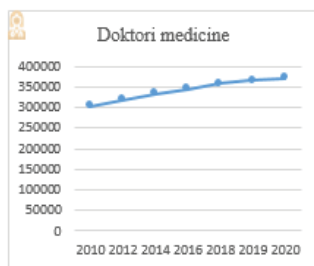

Broj stanovnika: 83.328.988

Broj zdravstvenih radnika na 10 000 stanovnika

Zdravstveni radnici ukupan broj-trendovi

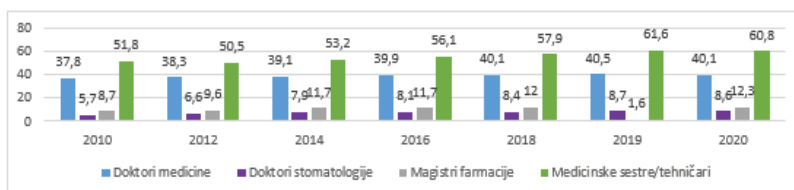

Italija

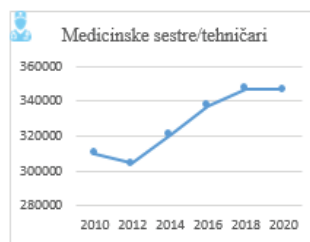
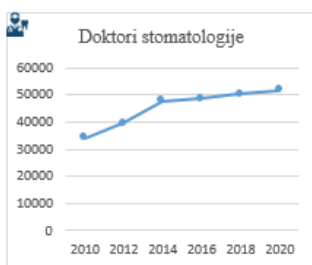
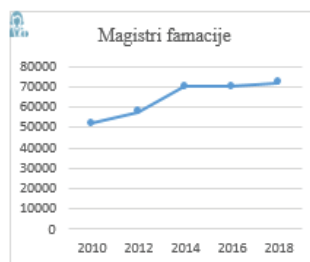
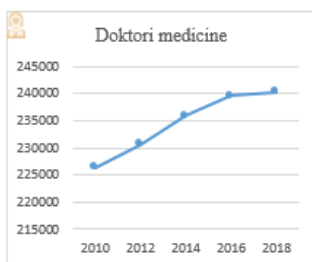

Broj stanovnika: 59.500.579

Broj zdravstvenih radnika na 10 000 stanovnika

Zdravstveni radnici ukupan broj-trendovi

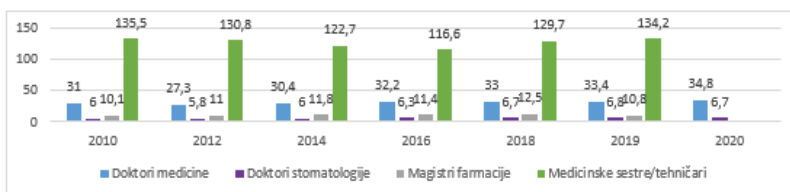

Irska

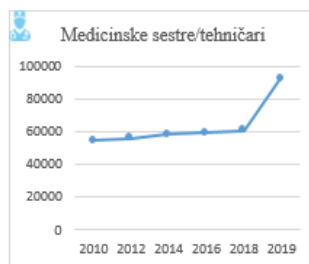
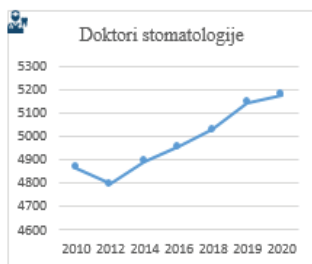
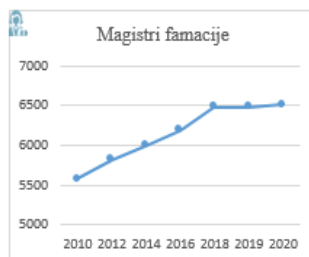
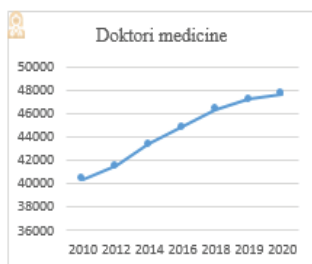

Broj stanovnika: 4.946119

Broj zdravstvenih radnika na 10 000 stanovnika

Zdravstveni radnici ukupan broj-trendovi

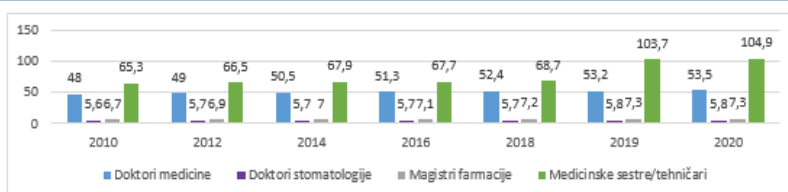

Austrija

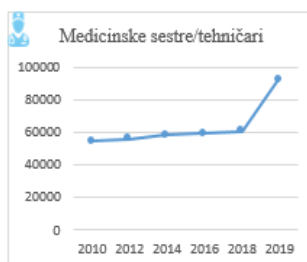
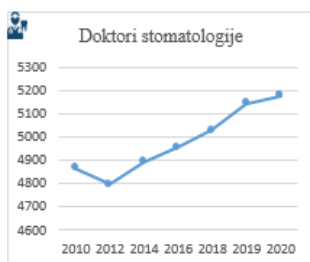
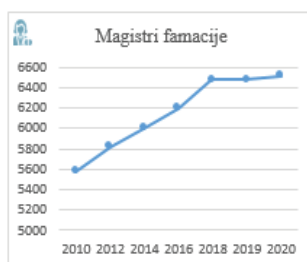
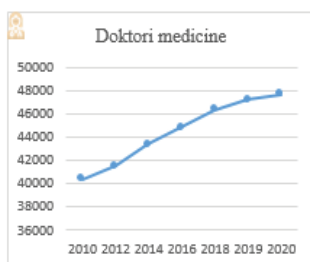

Broj stanovnika: 8.907.777

Broj zdravstvenih radnika na 10 000 stanovnika

Zdravstveni radnici ukupan broj-trendovi

Reference:

1. Eurostat. Health workforce migration. In: Eurostat [online database]. Brussels, 2022. Dostupno na: http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=hlth_rs_wkmg&lang=en%22
2. Hrvatski zavod za javno zdravstvo. Hrvatski zdravstveno-statistički ljetopis za 2021. godinu. Zagreb, 2021. Dostupno na: <https://www.hzjz.hr/cat/hrvatski-zdravstveno-statisticki-ljetopis>
3. Institut za javno zdravlje Srbije "Dr Milan Jovanovic Batut". Zdravstveno-statistički godišnjak Republike Srbije 2010-2021. Beograd, 2022. Dostupno na: <https://www.batut.org.rs/index.php?content=77>
4. Međunarodna organizacija za migracije (IOM). Migracije zdravstvenih radnika i stručnjaka u oblasti informaciono-komunikacijskih tehnologija iz Bosne i Hercegovine: izazovi i mogućnosti. Sarajevo, 2022. Dostupno na: <https://bih.iom.int/resources/migracije-zdravstvenih-radnika-i-strucnjaka-u-oblasti-informaciono-komunikacijskih-tehnologija-iz-bosne-i-hercegovine-izazovi-i-mogucnosti>
5. WHO Regional Office for Europe. Core health indicators in the WHO European Region. Special Focus: European Programme of Work Measurement Framework. Copenhagen, 2022. Licence: Dostupno na: <https://apps.who.int/iris/handle/10665/338902>
6. WHO Regional Office for Europe. Health and care workforce in Europe: time to act. Copenhagen, 2022. Dostupno na: <https://www.who.int/europe/publications/i/item/9789289058339>
7. World Health Organization. National Health Workforce Accounts data portal [online database]. Geneva, 2022. Dostupno na: <https://apps.who.int/nhwportal/Home/Index>
8. World Health Organization. The Global Health Observatory [online database]. Geneva, 2022. Dostupno na: <https://www.who.int/data/gho>
9. Zavod za javno zdravstvo Federacije Bosne i Hercegovine. Zdravstveno statistički godišnjak FB&H 2010-2021. Sarajevo, 2022. Dostupno na: <https://www.zzjzfbih.ba/statisticki-godisnjaci/>
10. Zavod za javno zdravstvo Federacije Bosne i Hercegovine. Zdravstveno stanje stanovništva i zdravstvena zaštita u Federaciji Bosne i Hercegovine 2010-2021. Sarajevo, 2022. Dostupno na: <https://www.zzjzfbih.ba/zdravstvena-stanja-stanovnistva/>

